

Pedagogisch beleidsplan

Kinderdagverblijf Satu

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Deel 1 Het pedagogisch beleidsplan	5
1.1 De visie binnen Satu	5
1.1.1 Toelichting op onze visie	5
1.2 De missie van Satu	5
1.3 Het pedagogisch klimaat.....	5
1.3.1 Emotionele veiligheid	5
1.3.2 Persoonlijke competentie.....	7
1.3.3 Sociale competentie	8
1.3.4 Kennismaking met normen en waarden	9
1.4 De rol van de pedagogisch medewerker	10
1.4.1 Sensitieve responsiviteit.....	10
1.4.2 Respect voor de autonomie van het kind.....	10
1.4.3 Structureren en grenzen stellen	10
1.4.4 Praten en uitleggen	11
1.4.5 Ontwikkelingsstimulering	11
1.4.6 Begeleiden van interacties	11
1.5 Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden.....	11
1.6 Ontwikkelingsgebieden.....	12
1.5.1 Lichamelijke/motorische ontwikkeling	12
1.5.2 Cognitieve ontwikkeling	13
1.5.3 Creatieve ontwikkeling.....	14
1.5.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling	14
1.5.5 Zelfredzaamheid.....	15
Deel 2 Werkplan	17
2.1 Plaatsingsbeleid.....	17
2.2 Ouderbeleid.....	17
2.2.1 Wennen bij Satu	18
2.3 Betrokkenheid	19
2.4 Uitwisseling informatie.....	19
2.5 Privacy	19
2.6 Opzeggen.....	20
2.7 Opvangaanbod	20

2.8 Flexibiliteit	20
2.9 Continuïteit.....	21
2.10 Contact met derden	21
2.11 Dagindeling.....	21
2.11.1 Voedingsmomenten baby's.....	22
2.12 Binnen activiteiten	22
2.13 Buiten activiteiten/uitstapjes.....	23
2.14 Slaapbeleid	23
Deel 3 Veiligheid- en gezondheid beleid	25
3.1 Ziekten	25
3.2 Medicijnverstrekking.....	27
3.3 Hygiëne.....	27
3.4 Overdracht van ziektekiemen	28
3.5 Veiligheid	30
3.6 Risico-inventarisatie	30
Deel 4 Kwaliteitseisen in de opvang.....	31
4.1 Wet en regelgeving	31
4.2 Beroepskracht kind-ratio.....	31
4.3 Stamgroepen en drie-uursregeling	31
4.4 Vierogenprincipe	32
4.5 Achterwachtregeling	34
4.6 De vernieuwde meldcode	34
4.6.1 Het afwegingskader in beeld	35
4.7 Samenwerking en ondersteuning.....	36
4.8 Personeelsbeleid	36
4.9 Inrichting groepsruimte.....	36
4.10 Inrichting buitenruimte	37
Deel 5 Algemene zaken	38
5.1 Mentor.....	38
5.1.1 De rol van de mentor.....	38
5.1.1.2 Wisselen mentor	38
5.2 Huisregels	38
5.2.1 Tijdig brengen en halen	38
5.2.2 Afmelden bij ziekte.....	38

5.2.3 Feestdagen	38
5.2.4 Vieringen	38
5.3 Oudercommissie.....	39
5.4 Klachten.....	39
5.5 Leerplek.....	40
5.6 GGD	40
5.7 Calamiteiten	40
Literatuurlijst	41

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagopvang Satu. Dit pedagogisch beleidsplan biedt ouders een zicht op onze organisatie en zal hun houvast geven. Daarnaast is het een leidraad voor onze pedagogisch medewerkers en hun professionele houding.

Bij kinderopvang Satu staat de kwaliteit van de kinderopvang voorop. Er wordt door de pedagogisch medewerkers dagelijks gewerkt aan het bieden van een veilige en vertrouwde omgeving voor zowel de kinderen als de ouders.

Een keer per jaar zal de leiding: Bianca Knipscheer, in samenwerking met de pedagogisch beleidsmedewerker: Shirley Middendorp, het beleidsplan kritisch bekijken en daar waar nodig aanpassingen of verdieping aanbrengen.

Dit beleidsplan is aangepast op de “Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang”, welke van kracht is sinds 1 januari 2018. Het Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang is geraadpleegd bij het schrijven van dit pedagogisch beleidsplan.

Dit plan is geschreven voor alle bij de opvang betrokken partijen:

Ouders/verzorgers:

Met dit plan willen wij de ouders/verzorgers een beeld geven van de opvang die de kinderen wordt geboden, de manier waarop met de kinderen wordt omgegaan, de wijze waarop de opvang is geregeld en de activiteiten die worden ondernomen.

Pedagogisch medewerkers:

Het pedagogisch beleidsplan is een richtlijn voor de leidsters. In dit plan staat beschreven wat er van hen wordt verwacht. Daarnaast stimuleert het hun om in de dagelijkse praktijk stil te staan bij het werk dat zij¹ verrichten, waardoor de kwaliteitsbewustheid wordt bevorderd.

---

¹ In dit pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over “zij”, omdat er binnen onze kinderopvang vrouwelijke werknemers werken. Wanneer er in dit plan wordt gesproken over een kind, dan gebeurt dit om reden van het leesgemak in de “hij” vorm. Daar waarin dit plan over ouders geschreven wordt, bedoelen wij ouders/verzorgers.

Deel 1 Het pedagogisch beleidsplan

1.1 De visie binnen Satu

Binnen kinderopvang Satu is het van groot belang dat de kinderen zich in een veilige, warme, liefdevolle en zorgzame omgeving kunnen ontwikkelen. Alleen dan zal het kind zich optimaal kunnen ontwikkelen op motorisch, cognitief, emotioneel, sociaal en creatief vlak (Van Eijkeren, 2013). En uit kunnen groeien tot een wereld verkennend, individueel persoon. Waar het leert en groeit door zijn eigen kwaliteiten, maar ook door de invloed van zijn omgeving.

1.1.1 Toelichting op onze visie

Het hart van ons pedagogisch klimaat wordt gevormd door de interactie van de pedagogisch medewerkers met de kinderen. Satu moet een veilige en vertrouwde plek voor de kinderen zijn. Een plek waar zij zichzelf mogen zijn en waar zij plezier beleven en leren geloven in hun eigen kunnen. In onze relatie met de kinderen is wederzijds vertrouwen van groot belang. Dit willen wij bereiken door een open, oprechte, geïnteresseerde houding aan te nemen, waarin we plezier met de kinderen maken en zij spelenderwijs leren.

1.2 De missie van Satu

Voorop in onze missie staat een huiselijke sfeer. Vanuit dit uitgangspunt hopen wij de kinderen een omgeving te bieden waarin zij zich veilig en vertrouwd voelen. Onze kinderopvang is een verbreding van het gezinsleven van het kind. De opvoedingssituatie die wij creëren moet een aansluitende en aanvullende situatie zijn op het leven thuis.

1.3 Het pedagogisch klimaat

Zoals hierboven al beschreven is, kan een kind zich alleen optimaal ontwikkelen wanneer het zich in een veilige en vertrouwde omgeving bevindt. Een goede relatie met de pedagogisch medewerker is binnen dit pedagogisch klimaat van groot belang (Van Eijkeren, 2013). Binnen deze relatie dient de pedagogisch medewerker op een sensitieve en responsieve manier met het kind om te gaan en moet zij rekening houden met de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. Niet alleen een goede relatie biedt de basis voor het gevoel van veiligheid door het kind. De kinderen moeten opgroeien in een omgeving waarin grenzen worden gesteld en structuur wordt aangebracht (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017).

Een goed pedagogisch klimaat biedt de basis voor andere pedagogische doelstellingen.

In de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang zijn de vier pedagogische doelen van Professor Dr. Marianne Rixen-Walraven opgenomen. Deze doelen zijn als volgt:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving;
- Het bevorderen van persoonlijke competentie;
- Het bevorderen van sociale competentie;
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

1.3.1 Emotionele veiligheid

Een omgeving waarin het kind zich veilig voelt, biedt de basis voor de ontwikkeling van de emotionele veiligheid en de andere doelstellingen. Wanneer een kind zich niet prettig voelt, zal het afgeremd worden in zijn ontwikkeling. Het is dus van groot belang dat ieder kind zich thuis voelt bij

Satu. Voorwaarden van een vertrouwde omgeving beginnen bij duidelijkheid voor de kinderen. Het kind moet weten waar het aan toe is en de omgeving moet voorspelbaar zijn. Daarom kiezen wij ervoor dat de kinderen de dag doorbrengen in hun eigen vertrouwde groep, met hun eigen vertrouwde pedagogisch medewerkers. Het zal weleens voorkomen, dat er een invalleidster op de groep staat, maar we streven ernaar dat er altijd één vast gezicht is. Daarnaast zullen we niet de hele dag binnen zijn, maar spelen de kinderen ook buiten, waar zij andere kinderen en pedagogisch medewerkers zien. Echter is er een vaste dagindeling, wat de situatie weer vertrouwd en voorspelbaar maakt. Ook zijn er regels en grenzen opgesteld, welke een gevoel van veiligheid moeten geven.

Al vanaf baby af aan heeft een kind behoefte aan veilig-en vertrouwdheid. Dit kan een baby geboden worden door het aangaan van een gehechtheidsrelatie. Hechting kan omschreven worden als het aangaan van een duurzame affectieve band met een hechtingsfiguur. Het hechtingsfiguur biedt hierbij emotionele veiligheid en geborgenheid. De gehechtheidsrelatie in de babytijd vormt een belangrijke basis voor de sociale ontwikkeling van het kind (Feldman, 2012). De pedagogisch medewerkers op de groep van het kind, zijn hechtingsfiguren voor het kind. Het is dan ook belangrijk dat er veel aandacht aan de baby's wordt besteed. Even knuffelen, een fles drinken op schoot en getroost worden wanneer het kind dit nodig heeft.

Hun gevoelens zullen baby's vooral uiten door te huilen. Er zal door de pedagogisch medewerker op het gedrag van de baby ingespeeld worden en zij zal het verdriet wegnemen wanneer dit mogelijk is. Soms is er geen aanwijsbare reden. Op die momenten zal de pedagogisch medewerker het kind gerust proberen te stellen door op een rustige toon te praten en te benoemen wat zij doet.

Vanuit regels en grenzen wordt de ontwikkeling gestimuleerd, maar ook door het bieden van regelmaat, het hebben van respect voor het kind en het stimuleren van het eigen kunnen. De pedagogisch medewerkers nemen een actieve luisterhouding aan, wanneer zij met het kind praten en letten hierbij ook goed op de lichaamstaal van het kind. De gevoelens van het kind worden erkent en er wordt gesproken over de gevoelens.

Het waarnemen en serieus nemen van gevoelens van ieder kind is belangrijk. Soms is het nodig dat een pedagogisch medewerker bepaald gedrag verbiedt, echter zal zij de gevoelens van het kind moeten accepteren. De pedagogisch medewerker probeert de gevoelens, welke zij terug ziet in de emoties van de kinderen, te verwoorden. Op die manier kan het kind leren om te gaan met zijn gevoelens, herkent hij gevoelens van andere kinderen en leert hij hier ook mee om te gaan.

Kleine kinderen uiten veel van hun gevoelens doormiddel van spel. De pedagogisch medewerker speelt hierop in en stimuleert dit door bijvoorbeeld fantasie-en rollenspellen. Er zijn materialen aanwezig, welke de kinderen kunnen gebruiken in de uitvoering van hun spel, zoals verkleedkleden, poppen, een boerderij, lego/duplo etc. De pedagogisch medewerkers zullen 'meedoen' in het spel van de kinderen, maar de kinderen worden ook gestimuleerd om zelf te spelen, met de kinderen om zich heen. Baby's zullen nog niet samenspelen, maar gaan elkaar in de tweede helft van het eerste levensjaar al wel herkennen.

Gedurende de dag wordt de kinderen veel aandacht gegeven. Op momenten van verschonen of tijdens het eten wordt er extra aandacht aan de kinderen besteed. Soms heeft een kind net even wat meer aandacht nodig. Dan mag hij de pedagogisch medewerker helpen of er wordt samen een

boekje gelezen of een spelletje gedaan. Ook wordt er veel met de kinderen geknuffeld. Wij zien ook dat de kinderen elkaar veel aandacht geven en dat er onderling op gevoelens ingespeeld wordt. Kinderen troosten elkaar, moedigen elkaar bij het doen van iets moeilijks/spannends. Hierdoor helpen de kinderen elkaar ook over drempels heen wanneer zij iets nieuws proberen.

Op al deze manieren proberen de pedagogisch medewerkers een zo veilig mogelijke omgeving voor het kind te creëren. Wanneer zich (plotselinge) gedragsverandering bij het kind voordoet, wordt er altijd eerst naar een oorzaak gezocht. Bijvoorbeeld: verandering van slaap-of eetgewoontes, de komst van een broertje/zusje etc. De pedagogisch medewerkers spelen hierop in en kunnen daar eventueel in een spel of kringgesprek aandacht aan schenken. Om zo goed mogelijk op de thuissituatie in te kunnen spelen, is goed oudercontact van groot belang.

1.3.2 Persoonlijke competentie

Jonge kinderen hebben de behoefte om de wereld om zich heen te verkennen. De pedagogisch medewerkers zullen deze ontdekkingstocht stimuleren en de kinderen hierin ondersteunen (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017). Door te spelen, leren de kinderen welk effect hun handelen heeft en daarnaast zullen ze bezig zijn met het ontwikkelen van hun motorische, sociale, cognitieve en communicatieve vaardigheden.

Ieder kind zal zich gedurende zijn leven ontwikkelen op zijn eigen tempo en manier. Er zijn veel kinderen die al meer willen dan zij kunnen. Hierin heeft de omgeving en daarmee ook de pedagogisch medewerker, een belangrijke rol. Door dingen samen te doen, dingen uit te leggen, begrip te tonen, wordt het zelfvertrouwen ontwikkeld. Daarnaast is het belangrijk dat er aangesloten wordt bij de zone van naaste ontwikkeling. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerker het kind moet uitdagen in een opdracht, wat net iets buiten het niveau van het kind ligt (Feldman, 2012).

De omgeving moet zo ingericht zijn dat kinderen willen ontdekken en zich hiermee ontwikkelen. De groepsruimten binnen Satu zijn zo ingericht dat vrijwel alle materialen, voor de kinderen, door de kinderen te pakken zijn. Hierdoor leren de kinderen eigen keuzes maken, waarmee het kind wil spelen, maar worden de kinderen ook gestimuleerd in het vrije spelen.

De buitenruimte maakt het voor de kinderen mogelijk om te fietsen, rennen, voetballen etc. Ze kunnen hier actief bezig zijn. We vinden het heel belangrijk dat de kinderen zich vrij kunnen bewegen en dat zij gedurende de dag de kans krijgen om voldoende te spelen, omdat dit een belangrijke invloed heeft op de motorische vaardigheden van het kind. Door bewegen krijgt het kind plezier in bewegen.

Het stimuleren van de persoonlijke competentie begint al bij de baby's en vanuit daar wordt er steeds door de pedagogisch medewerker gekeken wat het kind al kan en hier zal op ingespeeld worden. Bijvoorbeeld: tijdens het aankleden wordt de baby gestimuleerd om zelf zijn armen in de mouwen te steken. Op de peuterleeftijd wordt dit uitgebreid naar zichzelf aan en uit kleden, maar we zien ook dat veel dreumesen zichzelf al uitdagen. Zij proberen bijvoorbeeld hun jas zelf aan te doen en vaak lukt dit hen al. Kinderen bij wie het aankleden nog niet lukt, worden geholpen, maar de zelfredzaamheid wordt hierbij wel gestimuleerd. De kinderen krijgen aanwijzingen en de pedagogisch medewerker vertelt wat ze doet. Op die manier lukt het aankleden het kind misschien de volgende keer wel. En anders wordt het kind de volgende keer gewoon weer op dezelfde manier geholpen.

De kinderen leren om zelfstandig naar het toilet te gaan en hun handen te wassen, terwijl de pedagogisch medewerker een oogje in het zeil houdt.

Tijdens het eten laten we de kinderen zelfstandig eten en drinken. Ook het zelf eten en drinken stimuleren we al vanaf de babytijd. Wanneer de baby's brood gaan eten stopt de pedagogisch medewerker een stukje brood in de mond, maar geeft ze ook het vorkje aan het kind, zodat hij het stukje zelf in de mond kan doen.

Het opruimen van het speelgoed gebeurt spelenderwijs. Veel peuters kunnen al zelfstandig opruimen. Soms moeten de kinderen gestimuleerd worden in het opruimen. Op die momenten worden er kleine opdrachten aan de kinderen gegeven, zodat zij toch leren opruimen en leren waar het speelgoed hoort.

We willen zoveel mogelijk aansluiten bij de persoonlijke interesses van de kinderen en hier ook op inspelen, maar we vinden het ook belangrijk dat de kinderen met elkaar een groep vormen. We zien dat kinderen hierdoor elkaar ook gaan helpen en stimuleren en dat dit kinderen ook een stapje verder helpt. De persoonlijke interesses van de kinderen worden onder andere gestimuleerd door het doen en laten doen van activiteiten die het kind uitkiest. Maar ook door het laten uitkiezen van een boek waarvan het kind wil dat het voorgelezen wordt. Boeken kunnen niet alleen een rol spelen in de ontwikkeling van de zelfstandigheid, maar ook bij de taalontwikkeling.

De taalontwikkeling wordt op verschillende manieren gestimuleerd. Hiermee leren kinderen taal in verschillende situaties kennen. Elke dag worden er boeken aan de kinderen voorgelezen. Tijdens het voorlezen neemt de pedagogisch medewerker de tijd om met de kinderen te praten over het boek. Er worden liedjes met de kinderen gezongen, gedichtjes opgezegd, tijdens het puzzelen wordt er over de puzzel gesproken etc. Tijdens dagelijkse handelingen, zoals het smeren van een boterham of het verschonen, wordt door de pedagogisch medewerker benoemd waar zij mee bezig is, zodat het kind dit kan herhalen of vragen kan stellen. Ook ontstaan hierdoor spontane gesprekken. Wanneer een kind een taalachterstand heeft, gaat de pedagogisch medewerker gericht aan de slag, zoals alles benoemen wat er gedaan wordt, gericht een boekje lezen en hierbij dingen benoemen, vragen stellen aan het kind, maar het kind ook vragen laten stellen.

De kinderen worden niet alleen uitgedaagd in hun taalontwikkeling. Van jongs af aan zullen zij ook bewust en onbewust geprikkeld worden op het gebied van gecijferdheid. Zo gaan de kinderen aan de slag met tellen, meten, bouwen en constructiespel. Zo kan het kind, na het bouwen, de vraag gesteld worden; 'Welke toren is hoger?', 'Hoeveel blokjes heb je hier liggen?'. Activiteiten in de vorm van een spel zijn voor de kinderen leuk. Uiteindelijk wordt door het doen van deze activiteiten de basis gelegd voor de denk-en rekenactiviteiten die de kinderen op de basisschool gaan doen (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017).

1.3.3 Sociale competentie

Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. Door de kinderen te begeleiden in hun interacties kunnen zij hun sociale competentie ontwikkelen. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. De kinderen zullen leren dat ze niet alleen aan zichzelf maar ook aan anderen moeten denken en leren om zich in te leven in een ander. Dit uit zich in: even wachten tot de ander uitgepraat is, speelgoed delen we samen, soms moet je even wachten tot een ander uitgespeeld is met dat ene speeltje. De ander kan verdrietig worden wanneer je iets onaardigs zegt of iets afpakt etc. Er zullen hierin ook al conflicten ontstaan.

De kinderen worden begeleid in deze conflicten; samen naar een oplossing zoeken. Op die manier leren kinderen hoe zij een conflict op kunnen lossen.

Er wordt veel aandacht besteed aan het groepsproces. Er worden activiteiten met de hele groep gedaan, zoals samen liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen. Het eten en drinken wordt als groep gedaan. Ook het individuele kind, met zijn eigen behoeften is belangrijk. Ieder kind wordt serieus genomen en geaccepteerd zoals hij is. Bij het doen van activiteiten leert het kind ook eigen keuzes maken. Zo mag een kind ervoor kiezen even zelf te spelen en niet mee te doen aan een groepsactiviteit. De baby's krijgen extra aandacht tijdens het voeden en verschonen. Er wordt op deze momenten geknuffeld, gekletst en spelletjes met deze kinderen gedaan.

Bij de oudere kinderen is ook te zien dat zij vaak heel zorgzaam zijn naar de jongere kinderen. Ze helpen de jongere kinderen, maar komen ook hulp van de leiding halen als ze zien dat het jongere kind iets niet lukt.

Baby's spelen nog niet samen met hun leeftijdsgenootjes, maar laten al wel sociaal gedrag zien. Al vanaf een paar maanden gaan zij lachen naar hun leeftijdsgenootjes en gebruiken zij hun stem. Vanaf ongeveer 9 maanden begint sociaal spel in het geven van speelgoed aan elkaar en achter elkaar aankruipen. In het spelen blijven de kinderen tot ongeveer hun tweede wel op zichzelf gericht. Ze spelen hierbij vooral naast elkaar en niet met elkaar. Daarna wordt de groep steeds belangrijker. Vanaf hun tweede gaan de kinderen steeds meer met elkaar spelen en zijn er veel interacties tijdens het spelen. Er is ook sprake van toekijkend spel. Hierbij kijken de kinderen naar wat anderen aan het doen zijn, zonder iets te zeggen, maar zal het kind zich er af en toe ook wel mee bemoeien (Feldman, 2012). Er ontstaan vriendschappen in de groep. De kinderen leren elkaar kennen en herkennen en zijn blij om hun vriendjes weer te zien. De kinderen gaan elkaar uitkiezen om een activiteit mee te doen en kiezen bewust naast wie ze aan de tafel willen zitten. Er wordt door de pedagogisch medewerker in de gaten gehouden of er geen kinderen buiten de groep worden geplaatst.

1.3.4 Kennismaking met normen en waarden

Het is belangrijk dat de kinderen al van jongs af aan normen en waarden meekrijgen. De meeste normen en waarden zullen spelenderwijs op de kinderen overgebracht worden. Om deze normen en waarden goed op de kinderen over te kunnen brengen, zullen de pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld moeten geven. Ook is het van belang dat de pedagogisch medewerkers grenzen stellen en zullen de kinderen soms gecorrigeerd moeten worden. Hierbij is het natuurlijk wel van belang dat de kinderen weten waar zij aan toe zijn. De grenzen moeten duidelijk zijn en uitgelegd worden. Bijvoorbeeld wanneer er zich een situatie voordoet waarin het kind iets doet wat gevaarlijk is, moet het kind leren om het gevaar zelf in te gaan zien. De situatie wordt met het kind besproken en er worden duidelijke, korte boodschappen geven, zoals; pas op, dit mag niet. Bij het geven van uitleg wordt er vanuit de "ik-boodschap" een uitleg gegeven; "Ik wil niet dat jij dit doet, want.../ik vind...".

Verder is een positieve benadering van belang en proberen we zo min mogelijk op het negatieve gedrag in te gaan. Gewenst gedrag wordt beloond; tegen een kind wat goed zit te eten wordt gezegd; "wat zit jij goed te eten"! Op die manier hopen we het kind ernaast ook positief te stimuleren om ook zijn vorkje in zijn hand te nemen en te gaan eten, zonder dat er op een negatieve manier aandacht aan is gegeven.

Bij onenigheid worden de kinderen gestimuleerd om het eerst zelf te proberen op te lossen en wanneer dit niet lukt, dat de pedagogisch medewerker ingrijpt. Er wordt door de pedagogisch medewerker altijd wel in de gaten gehouden, wanneer haar hulp nodig is. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen op hun groep en weten wie ze hierin moeten stimuleren of juist af moeten remmen.

Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor een kind zelf of voor anderen wordt door de pedagogisch medewerkers niet geaccepteerd. Net als herhaaldelijk niet luisteren, dingen kapot maken en ander storend gedrag. De pedagogisch medewerker zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom niet. Vervolgens wordt door de pedagogisch medewerker het gewenste gedrag benadrukt, zodat het kind weet welk gedrag hij wel mag laten zien. Ook hier zal door de pedagogisch medewerker weer vanuit de "ik-boodschap" gesproken worden.

Wordt er herhaaldelijk negatief gedrag door hetzelfde kind vertoond, dan kan het kind (niet langer dan 3-4 minuten) buiten de activiteit geplaatst worden. Dit kan variëren van even niet mee mogen doen tot apart op een stoeltje zitten of even bij de pedagogisch medewerker komen. Wanneer het kind tijdelijk uit de situatie is gehaald, zal er na de time-out met het kind over het gedrag gesproken worden. Het kind wordt hierbij gevraagd waarom hij dit deed en er wordt besproken welk positieve gedrag het kind kan laten zien. Door het gedrag van het kind met het kind te bespreken, hopen we te bereiken dat het kind leert van het negatieve gedrag en dat hij dit zelf om gaat zetten in positief gedrag.

Hierbij moeten de pedagogisch medewerkers ook steeds het goede voorbeeld geven; goed voorbeeld doet goed volgen.

1.4 De rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen bij Satu. In hun omgang, communicatie en werkwijze zetten zij zes verschillende interactievaardigheden in. Deze vaardigheden zijn van belang voor de verdere ontwikkeling van de kinderen op de groep.

1.4.1 Sensitieve responsiviteit

Ook wel het bieden van emotionele steun aan de kinderen. Er wordt van de pedagogisch medewerker verwacht dat zij de signalen die het kind geeft oppikt. Ze heeft oog voor datgene wat het kind laat zien en probeert dit gedrag te begrijpen en hierop in te spelen. De pedagogisch medewerker benoemt het gedrag of de behoefte die zij waarneemt. Op die manier kan het kind zich begrepen, ondersteunt en gewaardeerd voelen.

1.4.2 Respect voor de autonomie van het kind

Ieder kind wordt als individu op de wereld gezet. De pedagogisch medewerker moet ieder kind zien als individu en zijn individuele behoeften erkennen, waarderen en respecteren. De kinderen moeten gestimuleerd worden om hun autonomie te ontwikkelen. Ze geeft het kind de ruimte om iets zelf te proberen of zelf problemen op te lossen. Ze zal een kind hierin wel ondersteuning bieden, maar probeert een kind tot denken aan te zetten.

1.4.3 Structureren en grenzen stellen

De kinderen moeten weten waar ze aan toe zijn en dat er grenzen zijn. Op die manier kunnen de kinderen zich veilig voelen. Het is de taak van de pedagogisch medewerker om deze omgeving voor

de kinderen te creëren. Er gelden regels op de groep, hoe je met de spullen en met elkaar omgaat; we hebben respect voor elkaar en de omgeving. Hierin moeten de pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld geven. Daarnaast is het geven van uitleg belangrijk op het moment dat het kind ongewenst gedrag laat zien. We proberen wel vooral aandacht aan het positieve gedrag te geven en positief gedrag te benoemen. Met als doel dat dit ook effect heeft op het negatieve gedrag. Het blijft wel belangrijk dat de pedagogisch medewerker hierin signalerend blijft en het negatieve gedrag ook als hulpvraag van het kind zou kunnen zien.

1.4.4 Praten en uitleggen

Hierboven is het belang van praten en uitleggen al steeds naar voren gekomen. Door praten en uitleggen weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt en waar zij aan toe zijn. De wereld om het kind heen wordt op die manier begrijpelijk. Veel praten en uitleg geven is ook taalontwikkeling gericht van belang. Kinderen leren de taal door te communiceren met de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen op de groep(en). Daarnaast zal de woordenschat van het kind door veel praten aanzienlijk uitgebreid worden. Bij het communiceren wordt rekening gehouden met het niveau en de interesses van het individuele kind.

1.4.5 Ontwikkelingsstimulering

Om de kinderen te laten groeien in hun ontwikkeling is een stimulerende en uitdagende omgeving van groot belang. Van de pedagogisch medewerker wordt verwacht dat zij ontwikkeling stimulerende activiteiten organiseert, passend bij de doelgroep, zijn competenties, maar ook interesses. Er dient ook voldoende uitdaging geboden te worden. De pedagogisch medewerker sluit aan bij de zone van naaste ontwikkeling (zie paragraaf 1.3.2).

1.4.6 Begeleiden van interacties

Op de groepen willen wij een veilige en vertrouwde sfeer creëren. Er moet een 'wij-gevoel' ontstaan, waardoor de kinderen met plezier naar Satu komen. In onze interactie met de kinderen vinden wij een positieve benadering belangrijk, maar ook bij de kinderen onderling. De kinderen worden gestimuleerd in het opbouwen van vriendschappen en we zullen hun helpen met het onderhouden van deze vriendschappen. Wanneer er onenigheid tussen de kinderen ontstaat, worden de kinderen aangemoedigd om het probleem zelf op te lossen, maar de pedagogisch medewerker zal er voor de kinderen zijn om ze te ondersteunen bij de oplossing.

1.5 Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden

De eerste levensjaren worden gezien als een cruciale periode voor de ontwikkeling van een kind. Gedurende de eerste vier jaar van zijn leven, ontwikkelt een kind zich van hulpeloze baby tot een peuter en schoolkind. Een kind dat met zelfvertrouwen de wereld tegemoet gaat en zich aardig kan redden.

In de ontwikkeling van het zelfvertrouwen heeft de pedagogisch medewerker een belangrijke rol. De kinderen moeten de ruimte krijgen om te experimenteren, om zelf te proberen, zodat het kan leren dat het zichzelf kan redden. In de mate waarin het kind wordt gestimuleerd, wordt wel altijd rekening gehouden met de leeftijd van het kind (Becker, 2012).

Vanaf het derde jaar verandert de manier waarop een kind naar zichzelf kijkt. Peuters en kleuters willen aan de ene kant nog graag heel afhankelijk van de verzorgende persoon zijn, maar aan de andere kant willen ze steeds zelfstandiger worden, omdat het besef gaat komen dat ze

onafhankelijke personen zijn; stadium van initiatief-versus-schuldgevoel. Ze gaan beslissingen nemen en beginnen zich te vormen naar de persoon die ze uiteindelijk zullen worden. Wanneer het kind gestimuleerd wordt en leert dat het zelfstandig mag zijn, zal dit een positief effect hebben op het zelfbeeld van het kind en zal het schuldgevoel af gaan nemen (Feldman, 2012).

Ieder kind ontwikkelt in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Dit maakt dat de ontwikkeling van het kind niet bij ieder op dezelfde wijze verloopt. Ieder kind is uniek.

De situatie waarin het kind opgroeit en de mensen die het kind omringen spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling en in welk tempo dat gebeurt. Het is van belang dat de verzorger aansluit bij het tempo van het kind. Dit wil zeggen, accepteren wanneer een kind achterloopt in zijn ontwikkeling, maar het kind wel ondersteunen in de fase waar het kind op dat moment zit. Kinderen die juist voorop lopen in hun ontwikkeling moeten hierin ondersteund en uitgedaagd worden om zich zo verder te ontwikkelen.

Het is van groot belang dat de pedagogisch medewerkers constant de ontwikkeling van de kinderen in de gaten blijven houden. Er kan bij kinderen sprake zijn van een ontwikkelingsprobleem. Het kinderdagverblijf heeft een belangrijke functie in het signaleren van ontwikkelingsproblemen. Daarom worden er observaties bijgehouden, worden kinderen extra geobserveerd wanneer er sprake lijkt te zijn van een ontwikkelingsprobleem. De observaties worden besproken met een duo-collega en de ouders van het desbetreffende kind.

Indien van belang, kan er daarnaast ook overleg plaatsvinden met de leidinggevende.

De pedagogisch medewerkers zullen hun advies uitspreken naar ouders of eventueel doorverwijzen naar Centrum Jeugd en Gezin of het consultatiebureau. Wanneer ouders niet meewerken zal dit besproken worden met de leidinggevende. Hierop volgend zal de leidinggevende dan een gesprek met de ouders kunnen voeren. In zorgelijke situaties zal de pedagogisch medewerker de richtlijnen volgen van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

1.6 Ontwikkelingsgebieden

Ieder kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden. Hieronder volgt een uitleg van deze verschillende gebieden.

1.5.1 Lichamelijke/motorische ontwikkeling

In de eerste vier levensjaren maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De motoriek zorgt ervoor dat het kind zijn lichaam kan bewegen, gebruiken en zich voort kan bewegen.

Een pasgeboren baby kan nog niet veel motorische bewegingen maken. Al snel verandert dit en kan een baby steeds meer bewegingen maken. Als ze op hun buik liggen, gaan ze hun armen bewegen en hun hoofd optillen. De krachten nemen toe waardoor ze van hun rug naar hun buik kunnen rollen en weer terug, ook gaan ze zich voortbewegen van schuiven, naar tijgeren en later kruipen (Feldman, 2012).

Naarmate een kind ouder wordt, kan het ook steeds meer.

De meeste driejarigen kunnen springen, hinken op één been en rennen. Dit alles heeft te maken met de grove motoriek. De grove motoriek is de coördinatie en het samen bewegen van de romp, armen en benen. En wordt geoefend bij het rennen, fietsen, klimmen etc. Het kind maakt zoveel sprongen

in zijn motorische vaardigheden, doordat hij zoveel oefent. Peuters zijn constant in beweging. Hierdoor leren ze steeds meer wat ze allemaal kunnen en wordt hun wereld ook steeds groter.

Van belang is een goede zintuiglijke waarneming; hierdoor kan een kind op een veilige manier zijn wereld uitbreiden. Het kind zal zich vol zelfvertrouwen voelen en hierdoor durft het te ontdekken en in te schatten wat hij wel en niet kan.

Over het algemeen is de grove motoriek van jongens sterker ontwikkeld in de peuter/kleutertijd, dan die van meisjes. Vooral doordat jongens meer activiteiten doen die invloed hebben op hun grove motoriek (Feldman, 2012).

Ook de fijne motoriek ontwikkelt zich.

De fijne motoriek is het maken van kleine bewegingen die de coördinatie tussen handen en ogen vereisen, zoals het gebruiken van een vork, het grijpen van een rammelaar, knippen met een schaar, tekenen en kleuren (Feldman, 2012), maar ook bij het aan en uitkleden.

Op de groep worden de kinderen positief gestimuleerd om hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen. Het speelgoed van een baby kan de pedagogisch medewerker zo neerleggen dat het kind zich om moet draaien of erheen moet kruipen om het te pakken. Als een kind wil beginnen met lopen dagen de pedagogisch medewerkers het kind in een spelletje uit om van de ene pedagogisch medewerker naar de ander te lopen.

Wanneer de kinderen iets nieuws proberen wordt dit aangemoedigd. Op die manier groeit het zelfvertrouwen van de kinderen ook weer. Ook laten we de kinderen zoveel mogelijk zelf proberen, zoals: een kind durft niet van het klimrek. In deze situatie tillen we het kind er niet meteen af, maar geven we aanwijzingen, zodat het klimmen het kind misschien wel lukt. Zo leert het kind vertrouwen op zijn eigen kunnen.

De binnen- en buitenruimte zijn zo ingericht dat er ontwikkelingsmogelijkheden gecreëerd worden.

1.5.2 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking tot de ontwikkeling van het denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. En de ontwikkeling van taal: begrijpen en spreken.

Al vanaf de eerste maand begint een baby zich op cognitief gebied te ontwikkelen. Een baby heeft verschillende aangeboren reflexen, bijvoorbeeld het zuigreflex. De baby weet hoe hij zijn lippen moet gebruiken om voeding uit de fles te krijgen. In de maanden hierna gaat een baby kijken naar voorwerpen en hiernaar grijpen. Daarnaast gaat een baby al van jongs af aan geluiden maken, huilen, mompelen, kirren. Deze geluiden spelen al een belangrijke rol in de taalontwikkeling (Feldman, 2012).

De pedagogisch medewerker speelt een belangrijke rol in de taalontwikkeling van het kind. Er wordt zoveel mogelijk op de geluiden van de baby's ingespeeld. Wanneer de baby een geluid maakt spiegelt de pedagogisch medewerker dit geluid, zodat er een 'gesprek' ontstaat tussen de pedagogisch medewerker en de baby.

Ook met de grotere kinderen worden veel gesprekken gevoerd. Door middel van taal krijgt het kind inzicht in de wereld om hem heen. Een kind vraagt en krijgt uitleg in taal. De pedagogisch medewerkers voeren gesprekken met de kinderen, maar stimuleren de taal ook op andere manieren door spelletjes te doen, liedjes te zingen, voor te lezen etc.

1.5.3 Creatieve ontwikkeling

De creatieve ontwikkeling wordt op verschillende manieren gestimuleerd. Dit gebeurt door het aanbieden van verschillende materialen en activiteiten en de kinderen te laten ontdekken wat ze hiermee kunnen doen. Maar ook de kinderen vrij laten en de ruimte geven om zelf met activiteiten te komen. Zo worden er bakken door de kinderen gepakt en maken zij hier een trein van of zetten zij stoelen neer en bedenken dat dit een auto is, waarmee ze op vakantie gaan. De creativiteit wordt dus niet alleen gestimuleerd tijdens handarbeid, maar ook in fantasiespel, het doen van kringspelletjes, spelletjes aan tafel en het maken van en luisteren naar muziek.

Er worden op de groepen verschillende thema's ingezet, zoals de seizoenen, sinterklaas, kerst en er wordt met verschillende thema's van Puk (VVE) gewerkt. Bij het werken aan de thema's worden de verschillende vormen van creativiteit ook weer ingezet.

1.5.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de babytijd wordt de basis van het sociale gedrag gelegd. Baby's glimlachen, fronsen, huilen etc. Baby's voelen deze emoties al wel, maar de emoties gaan pas als ze iets ouder worden echt van grote betekenis zijn. In de tweede helft van de babytijd ontwikkelen baby's vreemdenangst en scheidingsangst. Ze krijgen het vermogen personen echt te herkennen en hebben het dus ook door wanneer een hechtingspersoon van hen weggaat (Feldman, 2012). De baby's zijn gehecht aan o.a. papa en mama, maar gaan zich ook hechten aan de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerker wordt een hechtingspersoon. Deze ontwikkelde angsten zijn heel logisch en gaan ook weer weg. Het cognitieve vermogen van het kind ontwikkelt zich verder en het kind gaat zich afvragen waarom het verlaten wordt en of de hechtingspersoon ook weer terugkomt. Daarnaast is het een teken van groeiende sociale en emotionele banden (Feldman, 2012). Naarmate de baby/dreumes ouder wordt, gaat het zich beseffen dat hij niet blijvend verlaten wordt.

In de peutertijd spelen gevoelens en emoties een belangrijke rol.

Peuters leren de emoties van anderen te begrijpen. Dit is goed voor de onderlinge relatie, omdat ze dan ook gaan begrijpen wat voor effect hun gedrag op anderen heeft. Ze leren hun eigen gevoelens herkennen. En de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Peuters gaan zich bezighouden met de vraag 'wie ben ik'. Iets wat effect heeft op het zelfvertrouwen van het kind. Het waarnemen van de gevoelens van kinderen is belangrijk. De gevoelens moeten geaccepteerd worden, maar gedrag moet soms wel gecorrigeerd of bijgestuurd worden. De pedagogisch medewerkers proberen woorden te geven aan gevoelens als, blijdschap, woede, verdriet of angst. Ook worden er activiteiten gedaan. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent het gevoelens van andere kinderen en leert het hiermee om te gaan.

Jonge kinderen uiten veel van hun gevoelens in spel. De kinderen worden gestimuleerd in hun fantasie- en rollenspel en krijgen hierin ook vrijheid. In hun spel spelen de kinderen ook steeds meer samen. Er ontstaan vriendschappen tussen de peuters. Ze begrijpen dat volwassenen een

verzorgende rol hebben en dat ze zich met leeftijdsgenootjes kunnen vermaken en spelen. De vriendschappen zijn nog wel echt gericht op samen spelen. Spelen heeft nog vooral een functioneel karakter: een activiteit doen om actief bezig te zijn. Er worden hierbij eenvoudige, herhalende activiteiten gedaan, zoals huppelen, springen, klei uitrollen of spelen met auto's (Feldman, 2012).

1.5.5 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het vermogen om voor jezelf te kunnen zorgen, zonder directe hulp van anderen. De jongste kinderen worden al gestimuleerd in hun zelfredzaamheid. Dit gebeurt door het kind zelf te laten eten en drinken. Hierbij wordt bijvoorbeeld het vorkje aan het kind aangegeven en dan mag hij zelf zijn vorkje in zijn mond doen. Op een gegeven moment zal het kind ook zelf gaan prikken en zijn stukje brood pakken. Iets wat leidt naar volledige zelfstandigheid.

Bij dreumesen en peuters is te merken dat zij steeds meer zelf willen proberen. De eigen wil van het kind wordt ontwikkeld en de kinderen krijgen de ruimte om deze verder te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de zelfstandigheid en zelfredzaamheid zoveel mogelijk. De kinderen mogen kiezen wat ze op hun brood willen, eerst een boterham met hartig beleg en daarna zoet beleg. Daarnaast mogen ze proberen zelf hun jas en schoenen aan te trekken bij het naar buiten gaan. Aan het oefenen van zelf de jas aantrekken en de rits dichtdoen, wordt ook extra aandacht besteed. Natuurlijk hoeven de kinderen niet in een keer alles te kunnen. De kinderen worden stap voor stap begeleid in hun zelfredzaamheid. Hierbij is een positieve benadering van belang. Zo wordt het kind geholpen als het niet lukt om zelf aan te kleden. Er worden tips en aanwijzingen gegeven tijdens het samen aankleden. Zo heeft het kind toch het gevoel het ook zelf gedaan te hebben.

Er wordt ook positief ingespeeld op de zindelijkheid van de kinderen. Wanneer de pedagogisch medewerkers merken dat de kinderen er aan toe zijn om op het potje te gaan, mogen zij bij iedere verschoonronde op het potje. Bij de eerste keer plassen/poeppen krijgt het kind een stickerkaart, waar steeds stickers bijverdiend kunnen worden.

Kinderen kunnen er ook aan toe zijn om op de wc² te gaan, maar wanneer zij op de wc zitten, gebeurt er niets. Hierop krijgt het kind toch een positieve reactie; goed geprobeerd, misschien de volgende keer. Naar de wc gaan moet leuk zijn, ongeacht of het kind iets op het toilet doet.

Wanneer het kind uiteindelijk zindelijk is, krijgt hij een zindelijkheidsdiploma.

1.5.5.1 Zindelijkheidstraining

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. We beginnen met zindelijkheidstraining wanneer de ouder dit aangeeft, maar de pedagogisch medewerker speelt hier ook zelf op in en bespreekt dit met de ouder.

Wij vinden het belangrijk om het kind bekend met de wc te maken. Op vaste momenten mag het kind naar de wc toe. Vaak doet het kind dan nog niets, omdat het kind op de wc gaat plassen/poeppen wanneer hij hieraan toe is, maar door ze al wel te stimuleren en te laten wennen aan deze momenten, zal het vertrouwd gaan voelen. Vanuit dit vertrouwen kan er bewustzijn bij het kind ontstaan. Dit kan ze gaan helpen bij het naar de wc gaan.

Er wordt positieve aandacht geschonken aan de wc-bezoekjes, zowel wanneer het kind niets op het

---

² Wc= wc of potje

toilet gedaan heeft, als wanneer dit wel gelukt is. Op die manier blijft het kind het oefenen leuk vinden. Zodra het gelukt is om voor het eerst iets op de wc te doen, krijgt het kind een stickerkaart. Waar elke keer na het plassen of poepen op de wc een sticker geplakt mag worden.

Op het moment dat de pedagogisch medewerker merkt dat het kind bewuster met het plassen omgaat, zal zij hier ook meer mee aan de slag gaan: regelmatig vragen of het kind naar de wc moet of de luier aflat, om te oefenen. En het kind zelf te laten vertellen wanneer het moet plassen of poepen. Wanneer we toe zijn aan het oefenen van de luier aflat, vragen we ouders ook extra kleding mee te geven. Het kan natuurlijk altijd gebeuren dat het kind een ongelukje krijgt. Het is immers nog allemaal nieuw. Zodra het kind ongeveer een maand iedere dag zonder luier kan en zelf kan aangeven dat het naar de wc moet, dan krijgt hij een echt plasdiploma. Ook mag het kind zijn stickerkaart dan meenemen.

Wanneer het kind een ongelukje krijgt, bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen, is dit geen reden om weer een luier aan te doen. In zijn spel zal het nog minder een gewenning voor het kind zijn dat hij nu geen luier meer om heeft. De pedagogisch medewerker zal het kind in het begin nog helpen en wat vaker vragen of het kind naar de wc moet. Daarnaast zal het kind het vanzelf ook gaan leren en het 'vies' vinden als hij een ongelukje heeft gekregen.

Deel 2 Werkplan

2.1 Plaatsingsbeleid

Bij de plaatsing van het kind houdt Kinderdagverblijf Satu zoveel mogelijk rekening met de voorkeur van de ouders voor de gewenste ingangsdatum en de opvang dagen.

Bij het plaatsen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een zo hoog mogelijke benutting van de capaciteit van de groep;
- Tweede of volgende kinderen gaan voor eerste (nieuwe) kinderen;
- Degene die het langst ingeschreven staat gaat voor;
- Kinderen van medewerkers gaan voor.

Ongeveer twee maanden voor de plaatsingsdatum krijgen ouders bericht over het moment waarop de plaatsing mogelijk is. De plaatsing is mogelijk vanaf de 1^e of de 15^e van de maand.

Indien u verandering wilt aanbrengen in de gewenste opvangdagen, kunt u deze aanvragen. U moet dit bij voorkeur minimaal twee maanden voor de gewenste ingangsdatum doen.

Het verminderen van het aantal dagen of dagdelen wordt als een gedeeltelijke opzegging beschouwd, waarvoor een opzegtermijn van een maand geldt.

2.2 Ouderbeleid

De kinderen die bij ons naar de opvang komen, moeten terecht komen in een omgeving die voor hen veilig en vertrouwd voelt. Dit start bij een goed gevoel over Satu bij de ouders. Tijdens de opvang op het kinderdagverblijf, wordt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders. Dit maakt het van groot belang, dat er een goede samenwerking is tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. Er vindt bij het brengen en ophalen een overdracht plaats. Bij de overdracht wordt besproken hoe het met het kind gaat, maar ook de sprongen en ontwikkeling worden besproken. Op deze manier worden wederzijdse inzichten over de ontwikkeling vergroot.

Naast een goede samenwerking vinden wij wederzijds vertrouwen en respect heel belangrijk.

Er zijn daarom een aantal randvoorwaarden opgesteld:

1. Wederzijds vertrouwen: begrip voor elkaars verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
2. Wederzijds respect: respect van de leidster voor de ouders die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind hebben en respect van de ouders voor de professionele verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker voor hun kind.
3. Samenwerking tussen de pedagogisch medewerker en de ouders: tijdens de opvanguren wordt er een gedeelte van de opvoeding en verzorging van de kinderen van de ouders overgenomen. Verschillende ogen zien het kind en hierom is een goede samenwerking van groot belang. Samen kun je staan voor het welzijn van het kind en een ontwikkeling die zo goed mogelijk verloopt.

2.2.1 Wennen bij Satu

Wanneer ouders kiezen voor Kinderdagverblijf Satu zal er een kennismakingsgesprek plaatsvinden. Tijdens dit kennismakingsgesprek wordt er informatie uitgewisseld over het kind, maar ook over Satu.

Voordat het kind naar Satu komt, zal er eerst een wenperiode plaatsvinden. Het doel van deze wenperiode is, het kind leren kennen en het kind laten wennen aan de nieuwe omgeving. De wenperiode bestaat uit drie momenten.

Dag 1: De ouders komen het kind 's morgens brengen. Zij mogen nog even blijven en krijgen iets te drinken aangeboden. Hierna gaan zij een uur weg, zodat het kind alvast een beetje aan de omgeving kan wennen.

Dag 2: De ouders komen het kind 's morgens brengen. Zij mogen nog even blijven en krijgen iets te drinken aangeboden. Hierna gaan de ouders twee uur weg.

Dag 3: De laatste keer wennen bestaat uit drie uur. De ouders komen het kind rond het einde van de ochtend brengen. Zij mogen nog even blijven en krijgen iets te drinken aangeboden. Het kind eet een boterham mee en blijft slapen. Na het slapen, wordt het kind weer door de ouders opgehaald. Baby's blijven tijdens de laatste keer wennen ook drie uur. Hierin moet het kind in elk geval een fles gekregen hebben en hebben geslapen, zodat de pedagogisch medewerker weet hoe dit gaat.

Hierna start de opvang voor het kind bij Satu. In de beginperiode wordt er extra aandacht aan het kind besteed. Op die manier raakt het kind gewend, maar zullen het kind en de pedagogisch medewerker elkaar ook leren kennen.

De samenwerking tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers krijgt verder vorm door;

- **Het uitwisselen van opvoedingsideeën:**
Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om een lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de opvang die overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering van thuis en in de opvang zijn eveneens bespreekbaar.
- **Opvoedingsvragen van de ouders:**
De opvang kan ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in de individuele contacten tussen de ouders en de leidster. Doordat de leidster de kinderen de hele dag ziet, heeft ze zicht op hun ontwikkeling. Als er iets met het kind aan de hand lijkt te zijn, wordt er in overleg met de ouders bekeken wat het beste is voor het kind.
- **De oudercommissie:**
Er zijn verschillende ouders van kinderen betrokken bij de oudercommissie van Satu. Deze groep ouders komt +/- vier keer per jaar bij elkaar, met als doel; in samenwerking met de organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en te verbeteren.

2.3 Betrokkenheid

De ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij zaken die de dagopvang betreffen. De contacten vinden op de volgende manieren plaats:

- De pedagogisch medewerker heeft contact met de individuele ouders. Deze contactmomenten hebben betrekking op het eigen kind. Hierbij is ons uitgangspunt dat er zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de wensen van de ouders. Als de pedagogisch medewerker vindt dat de wens van de ouder niet overeenkomt met het belang van het kind en/of de dagopvang, dan wordt dit uitgelegd en wordt er geprobeerd dat begrip te laten ontstaan bij de ouder. Aan het begin en het einde van de dag vindt er een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch medewerker plaats. Zo weet de pedagogisch medewerker of er dingen zijn waar zij rekening mee moet houden en de ouders hoe het met hun kind gegaan is.
- Er worden een keer per jaar kind gesprekken gevoerd. Tijdens dit gesprek wordt het welbevinden in de groep en de ontwikkeling van het kind besproken. De ouders voeren dit kind gesprek in ieder geval met de mentor van het kind. Zij houdt de ontwikkeling van het kind nauw in de gaten. Daarnaast zal een tweede pedagogisch medewerker, die voor het kind zorgt, deelnemen aan het gesprek. Het kan in sommige gevallen voorkomen dat ook de leidinggevende bij het gesprek zit, bijvoorbeeld als er ernstige zorgen rondom het kind zijn. Voor de kind gesprekken kunt u zich inschrijven of u wordt verzocht naar het gesprek te komen.
Het kan zo zijn dat de pedagogisch medewerker al eerder haar zorgen rondom een kind uit wil spreken. Hier worden de ouders dan uiteraard van op de hoogte gesteld, zodat er tussentijds een gesprek gevoerd kan worden.
- Individuele ouders en de dagopvang. Satu draagt er zorg voor dat de ouders informatie krijgen over belangrijke zaken m.b.t. het functioneren van de dagopvang. Er wordt elke maand een nieuwsbrief naar de ouders gestuurd en wanneer er tussendoor belangrijke mededelingen zijn dan krijgen ouders hier bericht over.

2.4 Uitwisseling informatie

De ouders worden op verschillende manieren op de hoogte gehouden van de belevenissen en ontwikkelingen van hun kind. Naast dat er bij het brengen en halen mondeling contact is tussen ouder en pedagogisch medewerker, wordt er tot één jaar tijdens elke opvang dag in het kinderdagverblijfboekje van het kind geschreven. Dit boekje gaat heen en weer, van de ouders naar de opvang en andersom. Vanaf één jaar krijgt het kind zijn eigen map. Hier proberen de pedagogisch medewerkers elke maand een verhaal in te schrijven. Hoe het kind heeft geslapen, gegeten en of het zindelijk wordende kind op de wc is geweest, kunnen de ouders lezen op de informatieborden in de gang. Daarnaast worden hier alle (knutsel)werkjes van de kinderen in bewaard. In het ouderportaal en op Facebook (met toestemming i.v.m. de AVG) worden ook zo nu en dan foto's van de belevenissen van de kinderen geplaatst.

2.5 Privacy

De ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Er wordt met ouders overlegd wanneer het nodig blijkt dat er contact plaats gaat vinden tussen de opvang en een derden, zoals school of een hulpverlenende instantie. Er wordt door de pedagogisch medewerker geen vertrouwelijke informatie over de

kinderen en/of ouders aan andere kinderen, ouders en collega's (anders dan koppel collega) gegeven.

2.6 Opzeggen

De opzegtermijn is 1 maand. De opzegging moet schriftelijk gebeuren. Opzeggen is zowel per de 1^e of de 15^e van de maand mogelijk. Ook bij het bereiken van de 4-jarige leeftijd van het kind moet u de genoemde opzegtermijn in acht nemen. Mocht het kind doorstromen naar de BSO, dan dient u dit tijdig door te geven.

2.7 Opvangaanbod

Kinderdagverblijf Satu biedt gedurende 11 uur per dag opvang. De openingstijden van het kinderdagverblijf zijn van 07:00u tot 18:00u gedurende vijf werkdagen per week. Op de algemeen erkende feestdagen is het kinderdagverblijf gesloten en maximaal twee overige dagen gedurende het jaar. Het kinderdagverblijf heeft geen jaarlijkse sluitingsperiode.

Er kan ook halve dagopvang opgenomen worden. Hiervoor hanteert Satu de volgende tijden:

Ochtend: 07:00u-13:00u

Middag: 12:30u-18:00u

2.8 Flexibiliteit

Wij vinden rust op de groepen heel belangrijk. Hierom zouden wij het fijn vinden als de ouders hier ook rekening mee willen houden en zich aan het haal en brengschema houden.

Brengen: tussen 07:00u en 09:00u en tussen 12:30u en 13:00u

Halen: tussen 12:30u en 13:00u en tussen 16:30u en 18:00u

Mocht het toch eens anders zijn, dan kan dit altijd in overleg.

Sinds mei 2019 wordt er bij Satu gewerkt met Portabase. Dit is een ouderportaal waarin ouders wijzigingen en aanvragen kunnen doen.

Extra komen of ruilen van dagen is over het algemeen mogelijk, mits dit past op de groep en op de aangevraagde dag. Er worden geen kinderen boven de groeps grootte geplaatst.

Een dag ruilen mag altijd. Hiermee geven wij de ouders de mogelijkheid om een reguliere opvangdag te laten vervallen, voor een alternatieve dag (de ruildag). Wanneer de ruildag binnen twee weken valt, mag er altijd vrijblijvend geruild worden. Daarnaast heeft ieder kind recht op vijf gratis ruildagen. Een ruildag wordt opgemaakt wanneer u bijvoorbeeld een opvangdag in september wilt ruilen voor een dag in oktober. Wanneer er een ruildag opgenomen wordt, moet u van te voren aangeven voor welke datum u deze dag wilt ruilen. Ruilen kan niet met terugwerkende kracht. Dat wil zeggen, er kan achteraf niet geruild worden voor een dag dat uw kind bijvoorbeeld een keer ziek is geweest. Wanneer de vijf gratis ruildagen zijn verbruikt, zullen de volgende dagen die u als alternatieve dag in wilt zetten als extra opvang gelden. De verbruikte ruildagen worden bij Satu op papier genoteerd.

Wanneer ouders een extra dag op willen nemen, dan kan dit tegen betaling.

Ieder kind maakt deel uit van een vaste stamgroep. Toch kan het voorkomen dat ouders extra uren op willen nemen of een dag willen ruilen. Dit is niet altijd mogelijk op de eigen groep. Daarom hebben alle kinderen nog een vaste groep waar zij geplaatst kunnen worden, in het geval van een ruildag/extra opvangdag.

Vanaf 1 januari 2013 zijn de wettelijke regels voor het incidenteel-of structureel afnemen van een extra dag(deel)/ruildag in de opvang veranderd. Wanneer ouders toch willen ruilen of een extra dag(deel) op willen nemen, dan moet hier schriftelijke toestemming voor gegeven worden. Geen toestemming betekent geen opvang.

2.9 Continuïteit

Met betrekking tot het personeel wordt gestreefd naar een zo'n groot mogelijke continuïteit. Er zijn pedagogisch medewerkers die parttime werken. Wanneer er iemand ziek of met vakantie is, wordt er gezorgd dat er deskundige vervanging is.

Elk schooljaar zijn er ook stagiaires bij Satu. Een stagiaire wordt altijd boventallig ingezet en er wordt ook per studiejaar gekeken wat een stagiaire al wel en niet mag/kan.

Wij vinden kennisoverdracht van de stagiaire naar de pedagogisch medewerkers ook belangrijk. Op die manier horen de pedagogisch medewerkers wat de stagiaires op dat moment leren op school. En blijven zij op die manier ook up to date.

Ook krijgen pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om bijscholingen en cursussen te volgen.

2.10 Contact met derden

Wanneer opgemerkt wordt dat dit in het belang van het kind is, kan er vanuit Satu contact gezocht worden met externe instanties, zoals de GGD, logopedie, basisschool, het consultatiebureau of het CJG. Dit wordt van tevoren altijd besproken met de ouders/verzorgers en zij zullen toestemming moeten geven, voordat er een gesprek gevoerd wordt.

Bij Satu komt twee keer per jaar de logopedist langs. Tijdens dit bezoek heeft de leidinggevende overleg over de kinderen die al naar de logopedist toekomen en zullen zij langs alle groepen lopen om nog eventueel kinderen te bespreken en vragen te stellen.

2.11 Dagindeling

In de dagindeling wordt er zoveel mogelijk structuur aangeboden. Op die manier wordt de situatie een stuk vertrouwder en voorspelbaarder voor de kinderen. De kinderen die al wat ouder zijn kunnen vaak al vertellen wat er komen gaat. Er zal weleens afgeweken worden van het schema, wanneer er bijzondere activiteiten worden gedaan.

Voor de baby's geldt dat er bijna geen dagprogramma wordt gehanteerd. Er wordt op het ritme van het kind ingespeeld en pas later zal het kind meer in het dagritme van de andere kinderen komen.

07:00u-09:00u   Binnenkomst kinderen; koffie/thee voor de ouders. Puzzelen aan tafel, vrij spelen.

09:00u-09:15u   Opruimen/ de peuters gaan naar de peutergroep.

09:15u-10:00u	Boekje voorlezen en liedjes zingen, Puk activiteit, kringgesprek, fruit eten en drinken.
10:00u-10:30u	Verschoenen en eventueel slapen.
10:30u-11:30u	Activiteit binnen of (buiten)spelen.
11:30u-12:50u	Eten, verschoenen, monden en handen schoonmaken.
12:30-13:00u	De peuters komen terug van de peutergroep.
13:00u-15:00u	Slapen of eventueel rusten.
15:00u-16:00u	Verschoenen, aankleden en sap drinken met een koekje.
16:00u-16:30u	Activiteit binnen of (buiten)spelen.
16:30u-17:00u	Verschoenen, sap drinken, met iets 'lekkers' erbij (rijstwafel, soepstengel, tuk etc). Ouders kunnen hun kind vanaf 16:30u op komen halen. (Eerder ophalen is altijd bespreekbaar).
17:00u-18:00u	Buitenspelen, of binnenspelen aan tafel met duplo, klei etc.

Wanneer het kind alleen 's morgens naar Satu komt, kan het kind tussen 12:30u en 13:00u opgehaald worden. Het kind heeft dan al bij Satu gegeten.

Wanneer het kind alleen een middag naar Satu komt, kan het kind tussen 12:30u en 13:00u gebracht worden. Het kind heeft dan al thuis gegeten.

Ouders kunnen hun kind vanaf 16:30u op komen halen. (Eerder ophalen is altijd bespreekbaar).

2.11.1 Voedingsmomenten baby's

Voor de baby's die een fruithap krijgen, worden dagelijks verse fruithappen gemaakt. Wanneer u wilt dat uw kind zijn groente bij Satu eet, kunt u een potje groente meegeven.

Na 17:00u worden er in principe geen flessen en groentehappen meer gegeven. De eerste pedagogisch medewerkers gaan dan naar huis toe. Hierdoor kan het zijn dat de drukte het niet toelaat om de baby nog te eten te geven. Natuurlijk zijn er ook situaties waarin een uitzondering wordt gemaakt.

2.12 Binnen activiteiten

Gedurende de dag is er altijd ruimte en tijd voor een activiteit. We zien deze activiteiten als een leuke bezigheid, maar ook als ontwikkelingsstimulans. Bij het doen van activiteiten wordt er soms een bepaald ontwikkelingsgebied uitgekozen om extra te stimuleren, maar vaak komen meerdere ontwikkelingsgebieden in een activiteit aan bod.

Bij het doen van activiteiten heeft de pedagogisch medewerker altijd een bepaald doel voor ogen. Een activiteit kan gekoppeld zijn aan een bepaald thema, maar het kan ook zo zijn dat het kind een vel papier krijgt met verf en zijn fantasie mag gebruiken.

De pedagogisch medewerkers hebben altijd een actieve rol in een activiteit, maar wij vinden het juist ook heel belangrijk dat de kinderen zelf en met andere kinderen spelen en zo hun sociale vaardigheden verder ontwikkelen. De pedagogisch medewerker zal de kinderen begeleiden in hun activiteit en soms zichzelf juist wel actief betrekken in de activiteit.

Wanneer er groepsactiviteiten gedaan worden, mogen kinderen ook weleens zeggen, “ik doe even niet mee”. Bij activiteiten als knutselen wordt er ook naar de kinderen geluisterd, als zij bijvoorbeeld met een kwast willen verven in plaats van met hun vingers, dan moeten zij deze ruimte wel krijgen.

Ieder kwartaal staat er ook een Puk-thema centraal. Dit is het VVE programma waarmee gewerkt wordt. Het thema dat uitgekozen wordt, past bij de tijd van jaar. Bijvoorbeeld: “Reuzen en Kabouters” rond de herfstperiode of “Oef, wat warm” in de zomer. Daarnaast kan het thema gekoppeld zijn aan een gebeurtenis, zoals: “Hoera, een baby” als er een collega zwanger of bevallen is. Deze thema’s worden aangekondigd, zodat de ouders weten aan welk thema er de komende tijd gewerkt wordt.

2.13 Buiten activiteiten/uitstapjes

Buiten mogen de kinderen ook vrij spelen of worden er activiteiten met de kinderen gedaan. Aan het kinderdagverblijf grenst een ruime buitenplaats. Hier kunnen de kinderen rennen, fietsen, in de zandbak spelen, met een bal spelen of lekker even zitten. Ook is er een afgebakend stuk waar de baby’s kunnen spelen zonder dat er grotere kinderen bij hen kunnen komen. Daarnaast zitten het bos, het strand en verschillende speeltuinen op loopafstand. Er worden dus regelmatig wandelingen met de kinderen gemaakt naar deze plekken.

2.14 Slaapbeleid

Voor baby’s wordt bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Dit ritme verschilt per kind en daar wordt op het kinderdagverblijf rekening mee gehouden. Naarmate de kinderen ouder worden, ontstaat er een groepsritme. Alle kinderen gaan dan tegelijk naar bed. Of en hoe lang de kinderen ’s middags slapen wordt regelmatig met de ouders van het individuele kind besproken.

De slaapkamers zijn allemaal voorzien van ergonomische bedden. Er kunnen twee kinderen in een bed, een kind boven en een kind beneden. Kinderen tot 1,5 jaar slapen boven (in een slaapzak) en de andere kinderen slapen beneden (in een slaapzak of alleen onder een dekbed). De bedden worden kort opgemaakt en kinderen worden met hun voeten tegen de onderkant van het bed neergelegd.

Kinderen die niet meer hoeven te slapen, rusten op een stretcher. Deze worden in het lokaal neergelegd.

De kinderen worden naar bed gebracht door de pedagogisch medewerkers. Zodra de kinderen allemaal in bed liggen, blijft de pedagogisch medewerker in de slaapkamer en wacht tot de kinderen slapen. Als de kinderen slapen, komt de pedagogisch medewerker weer naar de groep en wordt er om het halfuur bij de kinderen gekeken. Ook worden de kinderen in de gaten gehouden via de babyfoon, waar ook een camera op zit.

Kinderen die huilen worden meteen uit bed gehaald, zodat de kinderen die nog wel slapen zo heerlijk rustig verder kunnen slapen.

Alle kinderen hebben hun eigen bedje en de bedden worden aan het einde van de week verschoond. Tussendoor wordt er gebruik gemaakt van hydrofiele doeken, welke om het hoofdeind van het

matras gelegd worden. De hydrofiele doek wordt verschoond als er een ander kind in het bed gaat slapen.

Iedere dag worden de ramen van de slaapkamers opengezet om te ventileren. De temperatuur in de slaapkamer zal tussen de 16 en 18 graden zijn. In de zomer worden er maatregelen genomen om de temperatuur zoveel mogelijk op peil te houden.

Deel 3 Veiligheid- en gezondheid beleid

3.1 Ziekten

Omdat Satu niet berekend is op de opvang van zieke kinderen, mogen deze niet naar ons gebracht worden. Wanneer het kind op Satu ziek wordt, dan wordt de ouder verzocht het kind op te komen halen. Er wordt op dat moment gehandeld vanuit het protocol "Zieke kinderen".

De beslissing of een kind in de groep kan blijven, wordt genomen door de pedagogisch medewerker(s). Bij deze beslissing staat het belang van het kind voorop. Een ziek kind heeft extra aandacht en vaak ook extra verzorging nodig.

Bij symptomen van ziekte zal het kind door de pedagogisch medewerker, gericht geobserveerd worden (zonder een diagnose te stellen). Niet elke gedragsverandering wordt veroorzaakt door een ziekte. Door middel van onderstaande punten beoordeelt de pedagogisch medewerker of het kind op de groep kan blijven, of de ouders gewaarschuwd moeten worden, of dat er direct een arts ingeschakeld moet worden.

- Speelt het kind zoals de pedagogisch medewerker gewend is?
- Praat het kind zoals de pedagogisch medewerker gewend is?
- Reageert het kind op wat de pedagogisch medewerker zegt of doet?
- Voelt het kind warm aan?
- Huilt het vaker of langer dan anders?
- Heeft het kind regelmatig natte luiers?
- Gaat het kind naar de wc en wat is het resultaat?
- Wil het kind steeds liggen of slaapt het meer dan anders?
- Klaagt het kind over pijn?

Wanneer u uw kind in de avond of nacht voor het bezoek aan het kinderdagverblijf een paracetamol/zetpil heeft gegeven, dan willen wij daar graag van op de hoogte gesteld worden. Het is niet de bedoeling om het kind een paracetamol te geven als het naar het kinderdagverblijf komt. Ook dienen wij op het kinderdagverblijf geen koortsverlagende medicijnen toe. Als de paracetamol is uitgewerkt kan de koorts omhoogschieten. Er kan dan een koortsstuip ontstaan. Hier kunnen wij geen verantwoordelijkheid voor nemen.

Er is een algemene regel gesteld dat een kind opgehaald moet worden/niet gebracht mag worden als:

- Het kind te ziek is om aan het dagprogramma mee te doen;
- De verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerker;
- Het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt;
- Bij besmetting voor andere kinderen op de groep.

In onderstaand schema staat voor de meest voorkomende ziekteverschijnselen aangegeven wanneer voor ons (op grond van bovengenoemde 4 punten) deze grens bereikt is. Hierbij zijn de regels, die de GGD omschrijft in de informatiemap “infectieziekten en hygiëne in de kindercentra”, als leidraad gebruikt.

Ziekte:	(Mogelijke) verschijnselen:	Kind moet naar huis als:
Diarree/overgeven (buikgriep)	Meer dan 3x dunne ontlasting. Misselijkheid, buikpijn, hoofdpijn, koorts.	Als het kind niet kan/wil spelen. Na 3x complete verschoning. Bij bloederige diarree.
Hand-voet-mond ziekte	Blaasjes in de mond, op de handpalmen en voetzolen. Misselijkheid, koorts en soms huiduitslag op de billen.	Wanneer uw kind geen last heeft van koorts mag het kind naar de opvang komen. De besmetting heeft al plaatsgevonden voordat iemand de klachten krijgt.
Hoofdluis	Jeuk op het hoofd. Het kind krabt vooral op de haargrens en achter de oren. Kleine beestjes en eitjes in het haar.	Als het kind behandeld wordt met een (luizen/neten dodend middel) mag het komen. Wanneer de pedagogisch medewerker hoofdluis bij het kind ontdekt, wordt er contact met de ouders opgenomen en moet het kind opgehaald worden om met de behandeling te starten.
Koorts	Temperatuur van 38,5 °C. Hangerig en huilerig, weinig eetlust, veel willen drinken.	Als het kind hangerig/ huilerig is bij 38,5° ophalen.
Krentenbaard	Infectie van huid, blaasjes, gelige korst (meestal in het gezicht rond de mond of kin, maar kan ook op andere plekken op het lichaam). Het kind kan zich niet lekker voelen.	Als alle plekken zijn afgedekt en het kind behandeld wordt mag het kind komen. Zonder behandeling moet het kind thuis blijven totdat alle wondjes zijn ingedroogd.
Loopoor	Opgezette klieren, koorts, neusverkoudheid, sterk ruikend wit of groengeel vocht uit het oor.	Als het kind zich fit voelt mag het komen. Het loopoor moet dan ook afgeplakt zijn, dit om besmetting bij andere kinderen te voorkomen.
Ontstoken ogen	Pus of geel/groen slijm dat uit het oog komt, rode ontstoken ogen, tranende ogen, plakkerige ogen (vooral wanneer de ogen een tijd “dicht” hebben gezeten), branderig gevoel in de ogen, de huid kan rondom het oog verdikt zijn.	Wanneer het bindvlies ontstoken is, dient het te behandeld worden met een daarvoor beschermende zalf. Het kind mag weer naar Satu komen, wanneer de behandeling minimaal 24 uur is ingezet. Dit in verband met besmettingsgevaar.
Schimmelinfectie bijv. ringworm schilferende (kale) plek	Schilferende (kale) plek.	Als het kind behandeld wordt mag het komen.
Vijfde ziekte	Rode wangen, grillige rode vlekken die beginnen in het gezicht, verspreiding van uitslag op de romp, armen en benen, jeuk, koorts, na ongeveer tien dagen is de uitslag weer weg.	Wanneer het kind zich fit voelt en geen koorts heeft, mag het kind naar Satu komen. De pedagogisch medewerker zal contact opnemen met de ouders/verzorgers wanneer er koorts ontstaat of gedragsverandering plaats vindt.

Zesde ziekte	Hoge koorts, soms zetten klieren in de hals en achter de oren op, kleine, lichtrode vlekjes in het gezicht en op de romp, de uitslag jeukt niet, de uitslag verdwijnt na twee dagen.	Wanneer het kind zich fit voelt en geen koorts heeft, mag het kind naar Satu komen. De pedagogisch medewerker zal contact opnemen met de ouders/verzorgers wanneer er koorts ontstaat of gedragsverandering plaats vindt.
Waterpokken	Hoesten, koorts, hangerig, slecht eten, kleine rode bultjes waarop snel blaasjes ontstaan, jeuk over het hele lichaam.	Als het kind hangerig/ huilerig is, of koorts heeft. In verband met de hygiëne en jonge baby's, vinden wij het wenselijk dat een kind pas weer op de opvang komt, wanneer de blaasjes ingedroogd zijn. Ook zijn er regelmatig zwangere vrouwen. Wij weten vaak niet of zij waterpokken hebben gehad. Dit kan een gevaar vormen voor het ongeboren kind.
Wormpjes	Kleine witte wormpjes in de ontlasting en jeuk aan de anus.	Als het kind behandeld wordt mag het komen.

Wij willen u vragen om het bij de pedagogisch medewerker te melden wanneer uw kind een besmettelijke ziekte bij zich draagt.

In geval van nood (letsel), handelen wij volgens ons protocol. Wij nemen dan direct contact op met de dokter en daarna zullen de ouders gebeld worden. Wanneer er minder "nood" is, dan nemen wij contact op met de ouders om te overleggen of de ouders het kind zelf komen halen om naar de dokter te gaan of dat de pedagogisch medewerker met het kind gaat en de ouders daar naartoe komen.

3.2 Medicijnverstrekking

Voor het toedienen van medicijnen aan uw kind dient u van te voren een formulier in te vullen, waarin u duidelijk aangeeft om welk medicijn het gaat en wanneer het toegediend moet worden. Het medicatieformulier kan gevraagd worden aan een van de pedagogisch medewerkers of kunt u downloaden via uw Portabase account.

Het medicijn moet in de originele verpakking meegegeven worden en op naam van uw kind staan.

Als uw kind een "pufje" gebruikt, moet hiervoor ook schriftelijk toestemming gegeven worden.

3.3 Hygiëne

Kinderen bouwen in hun eerste levensjaren hun weerstand op. Het is daarom van groot belang dat de ruimte waarin zij zich bevinden zo schoon mogelijk is. De groepsruimten worden dagelijks schoongemaakt. Omdat er steeds meer kinderen zijn met een allergische aanleg, maar ook vanwege de hygiëne is de ruimte zo stofvrij mogelijk ingericht. Verder werken wij met schoonmaaklijsten, zodat er een duidelijk overzicht is wanneer, wat is schoongemaakt.

3.4 Overdracht van ziektekiemen

Schoonmaken

- Er is een schoonmaakschema voor iedere groep aanwezig in de desbetreffende ruimte.
- De wasmanden worden na elke schoonmaakronde gelegegd. De wasmachine gaat gelijk aan zodra deze vol is. Alles wordt op 60°C gewassen.
- Afwas wordt in de keuken afgespoeld, ingeruimd en gewassen in de vaatwasser.
- De aanwezige schoonmaakmiddelen worden gebruikt waarvoor ze zijn, zoals glasreiniger voor het schoonmaken van ramen en spiegels, afwasmiddel voor de tafels en vloeren.

Voorkomen legionella

- Alle kranen binnen het kinderdagverblijf worden dagelijks gebruikt. De kranen zijn afgesteld volgens de wettelijke normen.

Groepsruimten

- De groepsruimten, waar de kinderen verblijven/spelen, mogen niet betreden worden met buitenschoenen. In de hal van het kinderdagverblijf staat een bak waarin slofjes zitten. Mochten de ouders of pedagogisch medewerkers toch hun schoenen aanhouden, dan dienen zij de slofjes over hun schoenen aan te trekken. De kinderen trekken hun schoenen uit voordat zij het lokaal ingaan.
- Er zijn afgesloten afvalbakken aanwezig, zodat de kinderen zo min mogelijk in aanraking kunnen komen met vuil.
- De tafel en banken worden met een vochtige doek en schoonmaakmiddel afgenomen na het eten en drinken. De vloer wordt geveegd en gedweild.

Fopspenen en flessen

- De fopspenen van de kinderen zijn voorzien van hun naam en worden, gescheiden, opgeborgen in bakjes waar de naam van het kind op staat.
- Wanneer een fopspeen op de grond valt, wordt deze eerst onder de kraan afgespoeld. Aan het einde van iedere bezoekdag wordt de fopspeen van het kind uitgekookt.
- De flessen van de kinderen zijn gelabeld en worden dagelijks uitgekookt. De flessen worden, goed gedroogd, op een flessenrek bewaard.

Flesvoeding en borstvoeding

- Flesvoeding wordt op de dag dat het kind naar het kinderdagverblijf komt door de ouders meegegeven.
- Flesvoeding wordt bereid volgens de aanwijzingen op het pak en wordt pas bereid wanneer de voeding wordt gegeven. De voeding wordt ook niet langer dan één uur bewaard, de resten worden dan weggegooid.
- Borstvoeding wordt direct bij binnenkomst in de koelkast gezet en onder 4°C bewaard.
- De borstvoeding moet aangeleverd worden in borstvoeding containers.
- De borstvoeding wordt opgewarmd d.m.v. een flessenwarmer.

- De meegebrachte borstvoeding wordt op de dag van aanlevering gebruikt en de resten worden weggegooid.
- Ingevroren moedermelk wordt maximaal 3 maanden bewaard.

Voeding

- Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop direct in de koelkast opgeborgen en op een temperatuur onder de 7°C bewaard.
- De producten worden vlak voor gebruik uit de koelkast gehaald.
- Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid.
- Er wordt een datum op de verpakking van het product genoteerd na het openen.
- De houdbaarheidsdatum wordt voor ieder gebruik gecontroleerd.

Verzorging

- Voor het aanbrengen van zalf wordt er wc- papier of een latex handschoen gebruikt.
- Er worden hoesjes gebruikt om te voorkomen dat de thermometer verontreinigt raakt tijdens het temperatuur meten en de thermometer wordt na ieder gebruik gewassen met water en zeep en gedesinfecteerd met 70% alcohol.
- De schoonplek wordt na ieder gebruik schoongemaakt met allesreiniger en na gedroogd met een schone doek.
- Vuile luiers worden direct weggegooid.
- De kinderen mogen geen speelgoed meenemen naar de badkamer.

Handhygiëne

De pedagogisch medewerker dient te allen tijde haar handen te wassen met water en vloeibare zeep. De vloeibare zeep is hierbij verdeeld over de gehele hand. Na het wassen worden de handen goed schoongespoeld en afgedroogd met een schone handdoek. De pedagogisch medewerker wast steeds haar handen na een situatie waarin de kans bestaat dat er bacteriën zijn overgedragen, zoals:

- Na het verschonen van een luier;
- Na het helpen van een kind bij het gebruiken van het toilet;
- Na een bezoek aan het toilet van de pedagogisch medewerker zelf;
- Na het schoonmaken van de neus van een kind (bij verkoudheid);
- Voor en na het bereiden van voedsel;
- Na het niezen, snuiten en hoesten;
- Na het aanraken van pus of wondvocht;
- Na het gebruik van zelf of crème;
- Na het contact met vuile was of afval;
- Na het schoonmaken.

Wanneer een medewerker ziek is, moet zij extra aandacht besteden aan de handhygiëne.

Meer informatie over de maatregelen die het kinderdagverblijf neemt met betrekking tot de risico's op de gezondheid, vindt u in het protocol "hygiëne", van het kinderdagverblijf.

3.5 Veiligheid

Omdat er met groepen kleine kinderen wordt gewerkt, is het van groot belang dat de veiligheid, in de omgeving waar zij de hele dag doorbrengen, op orde is. De materialen en de inrichting van de groepsruimten moeten voldoen aan de strengste veiligheidsnormen. Er vindt regelmatig een veiligheidsronde plaats. Hierbij wordt het speelgoed, maar ook tafels, stoelen, bedden etc. op gebreken gecontroleerd.

3.6 Risico-inventarisatie

Er wordt jaarlijks een risico-inventarisatie lijst door de pedagogisch medewerkers ingevuld. Naar aanleiding van de punten die hieruit zijn gekomen, wordt er een actieplan opgesteld. Hiermee zal de leiding aan de slag gaan. De leidinggevende heeft een evaluatiegesprek met de pedagogisch medewerkers.

Omdat de kinderen altijd in een veilige omgeving moeten kunnen spelen, wordt er tussendoor ook op risico's gelet. Wanneer er een risicovolle situatie geconstateerd wordt, zal hiervoor een maatregel getroffen worden.

In het veiligheid- en gezondheid beleid kunt u lezen hoe de veiligheid en gezondheid van uw kind wordt gewaarborgd.

Deel 4 Kwaliteitseisen in de opvang

4.1 Wet en regelgeving

De kwaliteit van de kinderopvang wordt geregeld in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen peuterspeelzalen, een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) en een Ministeriële Regeling. De wet zegt dat de opvang verantwoorde kinderopvang aan moet bieden. Daar wordt onder verstaan dat de opvang bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. In de AMvB en de Ministeriële Regeling staan specifieke regels omtrent kwaliteit beschreven.

Alle medewerkers binnen onze organisatie zijn in het bezit van een geldig diploma; (S)PW of een soortgelijke opleiding.

Per 1 januari 2019 is/zijn volgens de wet een pedagogisch coach(es)/beleidsmedewerker met een HBO achtergrond in dienst.

Deze aanstelling is in het leven geroepen om de kwaliteit van de kinderopvang hoog te houden. Bianca Knipscheer en Shirley Middendorp hebben de bevoegdheid om het personeel te coachen. Aan iedere pedagogisch medewerker is een coach gekoppeld. Bij deze coach kunnen de medewerkers terecht met vragen, knelpunten, opmerkingen etc. Samen wordt er gewerkt aan de persoonlijke groei van de medewerkers. Jaarlijks worden er een aantal gesprekken ingepland. Ook kunnen er op aanvraag nog extra gesprekken gevoerd worden.

Ook zijn de medewerkers in het bezit van een goedgekeurde VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). En zullen zij voor 2023 allemaal in het bezit zijn van het certificaat taalniveau 3F.

Tot slot zijn er altijd medewerkers aanwezig die een kinder- EHBO cursus hebben gevolgd en tenminste een medewerker die een BHV-cursus heeft gevolgd. Op die manier kan er hulp aan een kind geboden worden mocht er zich een incident voordoen en ingegrepen worden wanneer er een gevaarlijke situatie is ontstaan.

Er is een jaarlijkse herhaling van deze cursussen.

4.2 Beroepskracht kind-ratio

Volgens de wet moet de kinderopvang aantoonbaar aandacht besteden aan het aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdsgroep. Per 1 januari 2019 is er wijziging toegepast in het beroepskracht kind-ratio. Deze wijziging heeft als doel om beter aan te sluiten bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen.

Voorheen mocht er één pedagogisch medewerker in haar eentje voor vier baby's zorgen. Per 1 januari is dat veranderd naar één pedagogisch medewerker op drie baby's.

In de meeste gevallen staan er twee pedagogisch medewerkers op de groep. Op dagen dat er veel baby's zijn kunnen er minder kinderen op de groep opgevangen worden. In dit geval wordt er een derde pedagogisch medewerker op de groep ingezet.

4.3 Stamgroepen en drie-uursregeling

Kinderdagverblijf Satu biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van acht weken tot vier jaar. De kinderen worden ingedeeld in een vaste stamgroep. Wij zijn van mening dat een stamgroep een belangrijke basis voor de sociaal emotionele ontwikkeling van een kind vormt. Wanneer een kind

vaste dagen komt, zal het kind op die dagen dezelfde kinderen en pedagogisch medewerkers zien. Soms komt een kind extra of is er een dag geruild. Het kind zal dan niet altijd dezelfde kinderen en/of pedagogisch medewerkers zien. Er zijn pedagogisch medewerkers die parttime werken en ze zijn soms op vakantie. Wel is het streven dat zoveel mogelijk dezelfde gezichten op de groep zijn.

Satu heeft drie verticale groepen, dat wil zeggen dat er kinderen van 0 tot 4 jaar door elkaar heen op de groep zitten.

Op de Satu groep worden maximaal 10 kinderen opgevangen. Op de Dua en Tiga groep worden maximaal 11 kinderen opgevangen.

Daarnaast heeft Satu een peutergroep; Lima. De kinderen op deze groep zijn drie jaar. Wanneer er één pedagogisch medewerker op de groep staat, kunnen er maximaal 8 peuters een ochtend op deze groep kunnen spelen. Wanneer er twee pedagogisch medewerkers op de groep staan, is er een maximum van 16 peuters.

In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind. De groep heeft een vaste samenstelling wat de veiligheid en de mogelijkheid om vertrouwt te raken met de kinderen in de groep vergroot.

Met de komst van de peutergroep, zitten de driejarigen 's morgens niet op hun eigen stamgroep. 's Middags zullen zij wel weer op hun eigen groep zitten.

Satu beschikt over drie slaapkamers. Iedere groep heeft zijn eigen slaapkamer. In de vleugel van de Dua- en Tiga groep zitten de slaapkamers voor deze twee groepen. Grenzend aan het lokaal van de Satu-groep zit de slaapkamer voor deze groep. Er zijn ook kinderen die niet meer naar bed toe gaan. Deze kinderen rusten tussen de middag in het lokaal op een stretcher.

De medewerkers gaan tussen de middag om de beurt met pauze. In deze tijd is er daardoor, maar een pedagogisch medewerker per groep aanwezig in het pand. De meeste kinderen liggen op bed of zijn aan het rusten in deze tijd. Waardoor het overzicht gewaarborgd wordt.

Tussen de middag krijgen de pedagogisch medewerkers een uur pauze. Om 13:00u gaat van elke stamgroep één medewerkster met pauze. Om 14:00u gaan de volgende medewerksters met pauze. Om 15:00u is iedereen weer terug, dan komen de kinderen uit bed.

Het kan voorkomen dat er groepen samenvoegen, wanneer het rustig is. Samenvoegen gebeurt wel altijd binnen de wettelijke eisen van de kinderopvang.

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
07:00u-13:00u	
	13:00u-15:00u
15:00u-18:15u	

4.4 Vierogenprincipe

Per 1 juli 2013 moet de kinderopvang voldoen aan het vierogenprincipe. Dit betekent dat er altijd een tweede volwassene moet kunnen meekijken of luisteren. Voor Satu betekent dit de aanwezigheid van Bianca en soms een stagiaire (>18 jaar) onze vier ogen of oren. Er zullen te allen tijde twee beroepskrachten in het pand aanwezig zijn, die in het bezit zijn van een VOG.

Om zeven uur start er van elke stamgroep een pedagogisch medewerker. De kinderen worden op hun eigen groep ontvangen. Daarnaast is er een vierde medewerker in het pand aanwezig om te helpen op de groepen. Deze medewerker loopt heen en weer. In de tussentijd komen er steeds ouders om hun kind te brengen, dus staat de medewerker nooit lang alleen.

Medewerkers lopen ook regelmatig even heen en weer om te kijken of alles goed gaat. Er wordt dan een paraaf gezet op het vierogenprincipe formulier, welke op elke groep aanwezig is. De deuren op de toiletten blijven geopend als er hier kinderen zijn.

De ruimte waar de peuters gedurende de ochtend zitten zit aan het kinderdagverblijf vast. De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf zullen zo nu en dan ook even bij de peutergroep langslopen en een paraaf zetten op het vierogenprincipe formulier.

In de slaapruintes van de kinderen wordt toezicht gehouden door verschillende pedagogisch medewerkers, zonder verstoring van de rust. De babyfoon/camera staat altijd aan. Dus wanneer een pedagogisch medewerker een kindje op bed legt, is er ook toezicht. Om de 30 minuten worden de slaapkamers gecontroleerd.

Stagiaires mogen nooit alleen een kind naar bed brengen. Daarnaast mogen zij nooit zonder toezicht een kind verschonen.

Tussen 13:00u en 15:00u is het pauze. De wakkere peuters rusten of doen een activiteit aan tafel. De medewerkers gaan in kleine groepjes maximaal een uur met pauze. Er blijven altijd meerdere medewerkers heen en weer lopen op alle groepen.

Vanaf 17:00u gaan de medewerkers die een vroege dienst hebben gedraaid naar huis. Collega's staan dan niet lang alleen op de groep, omdat ouders vanaf 16:30u weer in en uit lopen en de groepen samenvoegen, wanneer het ratio dit toelaat. Wanneer er nog niet samengevoegd kan worden, loopt een collega regelmatig heen en weer. Zo is de toezicht weer gewaarborgd. Dit wordt gecontroleerd door een aftekenlijst welke op elke groep hangt.

Ten aanzien van transparantie

- Worden de ramen en deuren niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld aankondigingen of knutselwerkjes.
- Wordt het inrichtingsbeleid gevolgd. Dit betekent onder andere dat er hoekjes gecreëerd worden op kinderhoogte.

Tijdens uitstapjes:

- Gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als de pedagogisch medewerker er alleen met een groepje kinderen op uit gaat, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker, die werkzaam is op de locatie. Daarnaast bevindt zij zich in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is, bijvoorbeeld op de kinderboerderij.

Ten aanzien van signaleren

- Is iedere pedagogisch medewerker op de hoogte van de meldcode kindermishandeling en zal deze indien nodig worden toegepast.
- Zijn alle pedagogisch medewerkers bekend met de protocollen.

Ten aanzien van een open aanspreekcultuur:

- Is de afspraak dat wij elkaar durven aanspreken. Hoe dit uitgevoerd wordt staat beschreven in het beleid "Intimiteit, seksualiteit en opvoeden". Dit beleid is in te zien op de locatie.
- Bij twijfel, niet pluis gevoelens of een onderbuikgevoel, kan naast een collega, ook Bianca worden benaderd.

4.5 Achterwachtregeling

Er is altijd achterwacht aanwezig. Dit is Bianca zelf of iemand van de groepsleiding. Dit houdt in dat er altijd iemand aanwezig is die de kinderen kan opvangen in geval van een noodsituatie. Wanneer er geen achterwacht op Satu is, is er een volwassene bereikbaar, die binnen vijf minuten bij Satu aanwezig kan zijn in het geval van een calamiteit.

4.6 De vernieuwde meldcode

Per 1 januari 2019 is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verbeterd. De meldcode bestaat nog steeds uit 5 stappen, maar bij stap 4 en 5 moet de beroepskracht gebruik maken van het afwegingskader. Met behulp van dit kader moet de beroepskracht een afweging maken hoe ernstig de mishandeling is en beslissen of:

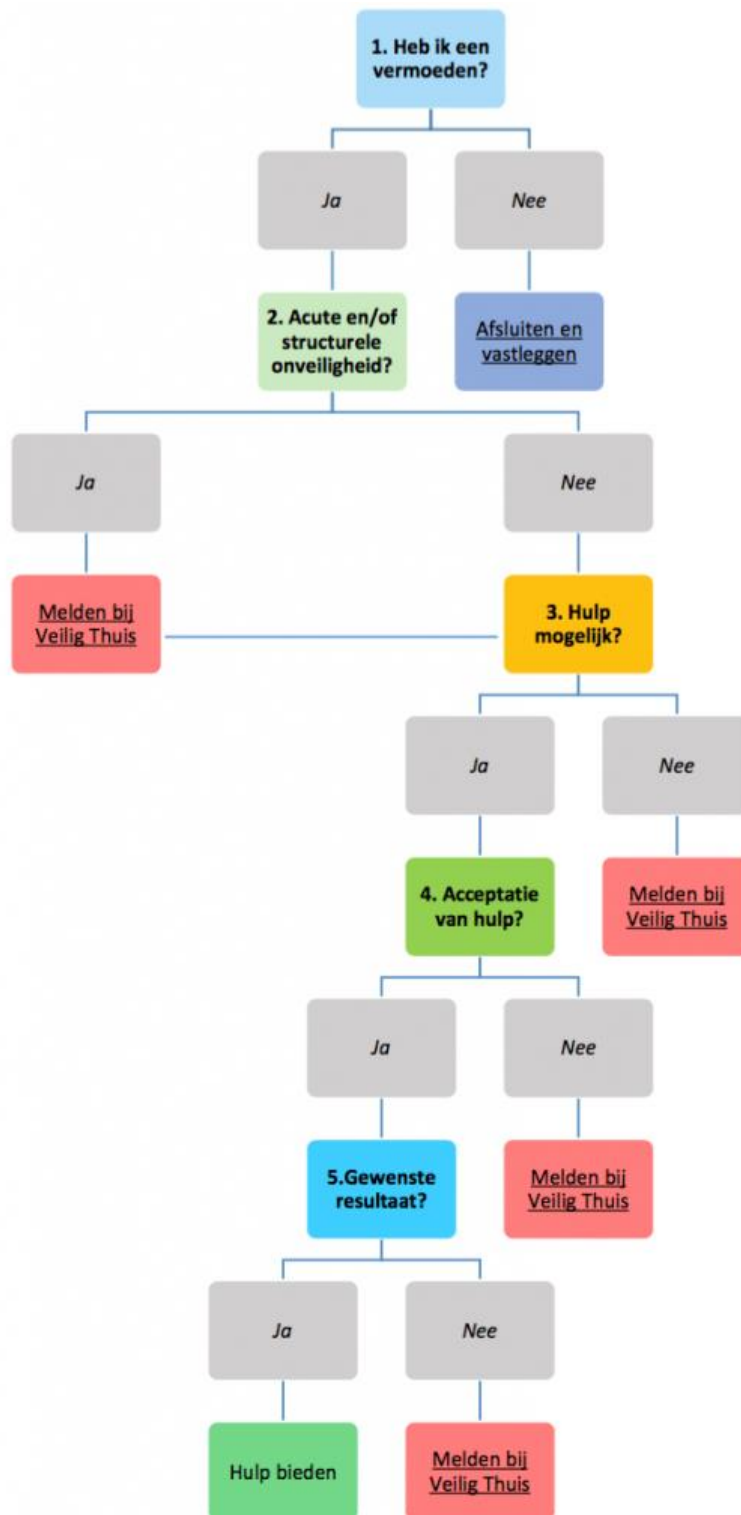
- 1. Melden noodzakelijk is of;
- 2. Er zelf passende en toereikende hulp geboden of georganiseerd kan worden.

Er zijn een aantal meldnormen opgesteld. In de volgende gevallen moet de beroepskracht te allen tijde een melding bij Veilig Thuis doen:

- **Meldnorm 1:** In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele veiligheid en disclosure "*(We spreken van disclosure als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen)*" (Augeo Foundation, Movisie, Nederlands Jeugdinstituut, 2017).
- **Meldnorm 2:** In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat zij, gelet op de competenties, haar verantwoordelijkheden en haar professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- **Meldnorm 3:** Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

(Plaisier, n.d.).

4.6.1 Het afwegingskader in beeld

4.7 Samenwerking en ondersteuning

De pedagogisch medewerkers binnen Satu hebben onderling een nauwe samenwerking en ondersteunen elkaar, waar nodig. Dit doen zij door middel van: kind besprekingen, groepsbesprekingen, team besprekingen, observaties, direct contact met leidinggevende. Ook werken wij samen met enkele externe instanties, te denken aan: GGD, CJG (Centrum van Jeugd en Gezin), basisscholen, cursussen en opleidingsscholen.

Daarnaast vindt er standaard twee keer per jaar een overleg met de logopedist plaats en indien nodig vaker.

Het kan soms van belang zijn om informatie te winnen bij externe instanties, bijvoorbeeld om een kind beter te kunnen ondersteunen. Hier zijn observaties en overleg met een duo collega aan vooraf gegaan. De pedagogisch medewerkers zijn de hele dag bezig met observeren. Wanneer een kind op de groep opvallend gedrag laat zien, wordt dit als eerst overlegd met de directe collega. En zullen er gerichtere observaties plaatsvinden. De bevindingen zullen ook met de leidinggevende besproken worden, zodat er een plan opgesteld kan worden. Zo zal er een gesprek met de ouders gepland worden en wordt vanuit hier eventueel een plan van aanpak opgesteld.

Opvallendheden in de observaties kunnen zijn: achterstand in de motorische ontwikkeling of spraakontwikkeling. Bij geen vooruitgang of ernstige problemen worden de ouders van het kind geadviseerd om, in het geval van een spraakachterstand, de logopedist te raadplegen.

Verder kan bij ernstige problemen het consultatiebureau of het Centrum van Jeugd en Gezin geraadpleegd worden of de ouders kunnen hiernaar doorverwezen worden.

Bij zeer ernstige problemen, zoals een verdenking van kindermishandeling worden de stappen van de meldcode ingezet, zoals vermeld is in paragraaf 4.6.

4.8 Personeelsbeleid

Zoals te lezen is in dit beleidsplan, zijn de pedagogisch medewerkers van groot belang. Zonder hun inzet kan de organisatie niet bestaan. De pedagogisch medewerkers zijn de medeopvoeders van uw kind en hebben hierin een belangrijke taak te vervullen. Van hen wordt gevraagd dat zij zich sensitief en responsief naar de kinderen opstellen. Daarnaast moet er voldoende educatie aan de kinderen in de groep aangeboden worden, zodat de kinderen zich hierin verder kunnen ontwikkelen. Het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen wordt getoetst aan de hand van observaties.

Er worden maandelijks groepsgesprekken gevoerd. De leidinggevende voert een gesprek met de pedagogisch medewerkers per groep. Tijdens dit gesprek worden kinderen besproken, maar wordt er ook ingegaan op de sfeer binnen de groep.

4.9 Inrichting groepsruimte

Een belangrijk criterium bij de inrichting van de groepsruimte is overzicht. Overzicht over de ruimte en daarmee de kinderen, is zowel voor de pedagogisch medewerker als voor het jonge kind belangrijk. Voor de jongste kinderen is het fijn als ze oogcontact met de pedagogisch medewerker kunnen maken. Peuters hebben al wat meer behoefte om af en toe in een 'afgesloten' hoekje met elkaar te spelen. Bij de inrichting is rekening gehouden met deze behoeften van de kinderen. De ruimte is, o.a. door kleur en materiaalgebruik, aantrekkelijk voor de kinderen en nodigt uit tot spel.

In elke groep is in ieder geval het volgende aanwezig:

- Een kast met daarin, autootjes, poppetjes, dieren, blokken en boekjes om zelf te “lezen”;
- Een poppenhoek met een keukentje, een tafel en stoeltjes;
- Een grote tafel, hieraan wordt gegeten en gedronken, maar hier mogen de kinderen ook knutselen, puzzelen, een spelletje doen etc.;
- Een hoge box, een hangmat (Lullababy) en twee wippertjes voor de baby’s;
- Verkleedkleden en knuffels;
- Een box voor muziek;
- Bouwmateriaal;
- Duplo;
- Puzzels en spelletjes;
- En natuurlijk lieve leidsters.

4.10 Inrichting buitenruimte

De buitenruimte is een groot plein met tegels met een autoweg erop geschilderd. Er is een aparte “buitenbox” voor de baby’s omgeven door een hek. In deze box ligt kunstgras en er staat een schuur voor de schaduw. Er kan ook nog een schaduwdoek boven gehangen worden. Op het plein staat een schuur met auto’s, fietsen, loopwagens, ballen en ander buitenmateriaal. Er staan speelhuisjes en een zandbak op het plein en in de zomer kunnen de watertafels gevuld worden. De kinderen mogen vrij buitenspelen, maar er worden ook groepsactiviteiten aangeboden. Zoals een dansspel, een balspel of een ander bewegingsspelletje.

Daarnaast staan er picknicktafels op het plein waar we in de zomer regelmatig zitten om te eten en drinken.

Wanneer er buiten gespeeld wordt, is er altijd toezicht van een of meerdere pedagogisch medewerkers.

We beschikken ook over meerdere wandelwagens. Hiervan maken we regelmatig gebruik als we gaan wandelen. Het bos, het strand en verschillende speeltuinen zijn op loopafstand.

Deel 5 Algemene zaken

5.1 Mentor

Vanaf 1 januari 2018 is de regel ingesteld dat ieder kind een mentor toegewezen moet krijgen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van uw kind. De mentor van de kinderen die naar het kinderdagverblijf gaan, is een van de pedagogisch medewerkers op hun vaste stamgroep. De mentor van de kinderen die alleen naar de peutergroep gaan, is de pedagogisch medewerker op de peutergroep.

5.1.1 De rol van de mentor

De mentor is het aanspreekpunt om de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind te bespreken. Om de ontwikkeling van uw kind te kunnen volgen, moet de mentor uw kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van uw kind. U wordt schriftelijk op de hoogte gebracht wie de mentor van uw kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouder(s)).

5.1.1.2 Wisselen mentor

Omdat de mentor het kind goed moet leren kennen, is het niet wenselijk regelmatig van mentor te wisselen. We zullen er daarom ook voor zorgen dat dit tot een minimum beperkt wordt. Soms zal de overgang naar een andere mentor onvermijdelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan de wisseling van dagen.

5.2 Huisregels

5.2.1 Tijdig brengen en halen

U kunt uw kind 's morgens tussen 07:00u en 09:00u brengen. U brengt uw kind naar zijn eigen groep. Elke groep heeft een eigen ingang.

Wanneer uw kind alleen een ochtend komt, kunt u uw kind tussen 12:30u en 13:00u halen. Wanneer uw kind alleen een middag komt, kunt u uw kind tussen 12:30u en 13:00u brengen.

Tijdens het brengen en ophalen is er tijd voor een overdracht tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers.

Mocht iemand anders uw kind op komen halen, dan dient u vooraf aan de pedagogisch medewerker te melden wie uw kind op komt halen. Wanneer u niet heeft gemeld dat iemand anders uw kind op komt halen, dan kan het kind ook niet meegegeven worden. De pedagogisch medewerkers zoeken dan eerst contact met de ouders voordat het kind mee mag.

5.2.2 Afmelden bij ziekte

Is uw kind ziek en blijft het thuis op de dag van de opvang, dan krijgen wij graag een afmelding voor 09:00u per telefoon.

5.2.3 Feestdagen

Op de algemeen erkende feestdagen zijn zowel het kinderdagverblijf als de peutergroep gesloten. Daarnaast kan er een andere reden zijn waarom we een dag moeten sluiten, mocht dit zo zijn, dan krijgt u hier tijdig bericht van.

5.2.4 Vieringen

Er zijn een aantal vieringen waaraan wij aandacht besteden. Denk hierbij aan de verjaardagen van de kinderen of pedagogisch medewerkers, Pasen, Sinterklaas en Kerst.

5.2.4.1 Verjaardagen

De verjaardag van de kinderen vieren wij in de groep. Daarbij hoort natuurlijk een mooie feesthoed en een leuk cadeautje. Er wordt voor het kind gezongen en kinderen mogen trakteren. Dit is vrij aan de ouders. Denk hierbij wel aan een bescheiden, liefst gezonde traktatie.

5.2.4.2 Feestdagen

Er wordt door alle kinderen een paashoed en een paasbakje gemaakt. Deze zetten de kinderen op en nemen zij mee het plein op tijdens het zoeken van de paaseieren. De kinderen krijgen allemaal wat lekkers mee naar huis.

Gedurende de Sinterklaastijd worden er verschillende activiteiten op de groep gedaan, daarnaast mogen de kinderen een keer hun schoen zetten, waar zij iets lekkers in krijgen en tijdens de Sinterklaasviering wordt er een passende activiteit georganiseerd, zoals een bezoek van de Sint en zijn pieten.

In de week voor Kerst is er elke dag een kerstlunch. Tijdens deze lunch zeggen we een versje op en mogen de kinderen een kaarsje uitblazen.

5.3 Oudercommissie

De oudercommissie denkt concreet mee over verschillende zaken. Denk hierbij aan het beleid, de hygiëne, de veiligheid van de kinderen, de sfeer binnen de organisatie, maar ook ouderbetrokkenheid en ouderavonden.

Het is ook mogelijk dat de oudercommissie ondersteuning biedt bij verschillende activiteiten.

De oudercommissie is altijd op zoek naar enthousiaste ouders die de commissie willen versterken.

5.4 Klachten

Gedurende de tijd dat uw kind naar Satu komt, kan het zijn dat u weleens niet tevreden bent over onze dienstverlening. Mocht dit voorkomen, dan horen wij dat graag zo snel mogelijk van u, zodat we in een gezamenlijk overleg kunnen kijken wat we hieraan kunnen doen. U kunt ook direct de geschillencommissie inschakelen zonder dit met het kinderdagverblijf te overleggen.

Kinderdagverblijf Satu is aangesloten bij de Stichting Geschillencommissies voor consumentenzaken. De geschillencommissie is een onafhankelijke en deskundige commissie, die speciaal in het leven is geroepen om klachten te behandelen over kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderopvang of peuterspeelzalen. Zie www.degeschillencommissie.nl

Kinderdagverblijf Satu kent een interne en een externe klachtenregeling. Omdat kinderdagverblijf Satu is aangesloten bij het bovengenoemde klachtenbureau hebben wij binnen het kinderdagverblijf geen officiële klachtencommissie. De interne klachtenregeling is een aanvulling van Satu op de wettelijke regelingen. Het uitgangspunt van interne regeling is, dat we problemen daar willen oplossen waar ze ontstaan. Als u niet tevreden bent, is de kwaliteit van de opvang in het geding. Uw klacht biedt ons dan ook de kans om de kwaliteit van onze diensten te verbeteren daar waar nodig is. Als kinderdagverblijf hopen we dat u in de eerste plaats de interne klachtenregeling volgt om zo direct en zo snel mogelijk tot het verhelpen van uw klacht te kunnen komen. U kunt het reglement desgewenst opvragen bij Satu.

5.5 Leerplek

Onze organisatie is aangesloten bij de OVBD, als leerbedrijf voor stagiaires PW niveau 3 en niveau 4 en Helpende Welzijn niveau 2. Zij worden begeleid op de werkvloer door de pedagogisch medewerker die op de groep staat. Dit gebeurt uiteraard uiterst bekwaam. Deze stagiaires worden tenslotte mogelijk in de toekomst de pedagogisch medewerkers die voor uw kind gaan zorgen.

De begeleidende pedagogisch medewerker bepaalt de mate waarin de stagiaire zelfstandig ondersteunende taken uit mag voeren. Dit wordt bepaald op basis van haar eigen bevindingen, de bevindingen van Bianca en informatie van de begeleider vanuit de opleiding.

De stagiaire niveau 3 of niveau 4, kan bijvoorbeeld ingezet worden voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten. In eerste instantie onder begeleiding van een pedagogisch medewerker en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan, zelfstandig.

Bij de opleiding Helpende Welzijn niveau 2, zullen de taken meer huishoudelijk en ondersteunend zijn. Zij mogen bijvoorbeeld helpen met het klaarmaken van het fruit en het smeren van het brood.

De werkbegeleiders hebben intensief contact met de praktijkopleider. Deze heeft op haar beurt weer contact met de ROC's.

Tevens zijn alle stagiaires in het bezit van een geldige VOG.

5.6 GGD

De GGD controleert jaarlijks of de organisatie voldoet aan de kwaliteitseisen, zoals deze gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en de bijbehorende beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Deze jaarlijkse inspectie vindt onverwachts plaats door een toezichthouder van de GGD. Naar aanleiding hiervan, schrijft de GGD een inspectierapport dat naar alle ouders wordt gemaïld, maar ook te downloaden is in het ouderportaal van Portabase.

5.7 Calamiteiten

Voor calamiteiten is binnen de organisatie een noodplattegrond aanwezig. Deze plattegrond hangt op verschillende plekken in het pand. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de aanwezigheid van de noodplattegrond.

Binnen de organisatie zijn verschillende pedagogisch medewerkers aanwezig die in het bezit zijn van een BHV diploma en alle medewerkers zijn in het bezit van een EHBO diploma. Ieder jaar is er een herhalingscursus.

Jaarlijks vindt er een brandoefening plaats met de kinderen.

Het brandsysteem staat in verbinding met het systeem van de brandweer. Het ontruimingsplan ligt in de hal bij het brandmeldsysteem, deze kunt u te allen tijde inkijken.

Literatuurlijst

Becker, A. (2012). *Inleiding in de pedagogiek*. Assen: Koninklijke van Gorcum BV.

Bureau Kwaliteit Kinderopvang. (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Eijkelen, M. van. (2012). *Pedagogisch didactisch begeleiden*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.

Feldman, R.S. (2012). *Ontwikkelingspsychologie* (5^e editie). Amsterdam: Pearson Benelux.